

PARLAMENT DE CATALUNYA

**Presidència
de l'honorable Sr. Lluís Companys i Jover**

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 29 de març del 1933

SUMARI

A les cinc de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Companys.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Prec del senyor Ruiz i Ponseti relatiu a la implantació de l'hora d'estiu.

Resposta del senyor Conseller d'Economia i Agricultura i rectificacions del senyors Ruiz i Ponseti i Mies.

Prec del senyor Riera al senyor Conseller de Governació denunciant uns fets ocorreguts a Sant Sadurní d'Anoia.

Resposta del senyor Conseller de Governació i rectificació del senyor Riera.

Pregunta del senyor Vallès i Pujals relativa a unes jubilacions a la Comissaria de Girona.

Resposta del senyor Conseller de Governació i rectificacions dels senyors Vallès i Pujals i Conseller de Governació.

Noves rectificacions dels senyors Vallès i Pujals i Conseller de Governació.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei concedint a l'Ajuntament de Barcelona les autoritzacions demanades pel Pressupost del 1933.

El senyor Tallada consumeix un torn en contra.

Intervencions dels senyors Duran i Ventosa i Serra i Moret.

Resposta del senyor Conseller Delegat i rectificacions dels senyors Duran i Ventosa i Conseller Delegat.
Se suspèn el debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre l'Estatut Interior de Catalunya.

Resta en l'ús de la paraula el senyor Duran i Ventosa per a la defensa d'un vot particular a l'article 25.

Ordre del dia per a la sessió de demà.

S'aixeca la sessió a dos quarts de nou de la vetlla.

S'obre la sessió a les cinc de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Companys. Al banc del Govern hi ha els honorables senyor Conseller Delegat i senyors Consellers de Governació, de Sanitat i d'Agricultura i Economia. Es llegeix l'acta de la sessió anterior.

El Sr. CASANOVES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanoves.

El Sr. CASANOVES: He demanat la paraula referent a l'acta. Com sigui que, potser, per mala expressió meua, hi ha alguns errors

de concepte relacionats amb algunes de les xifres que vaig llegir ahir a la Cambra, i pel fet de no haver pogut corregir personalment el DIARI DE SESSIONS, ho faig constar únicament, no ja com aclariment, per tal i creure que la discreció del lector ja salvarà aquells errors de concepte.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'acta? S'aprova amb les manifestacions que acaba de fer el senyor Casanoves.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

L'hora d'estiu

El Sr. PRESIDENT: El Senyor Ruiz i Ponseti té la paraula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Sols tinc per objecte adreçar un petit prec al senyor Conseller Delegat en allò que fa referència a veure si el Consell de la Generalitat ha pres algun acord respecte la implantació de l'hora d'estiu a Catalunya. Ens sembla a nosaltres que seria interessantíssim que l'hora d'estiu fos implantada a la nostra terra en el moment oportú. Suposem que no hi haurà cap motiu que ho impedeixi, i, en quant als drets que podem tenir per a implantar-la independentment de la República espanyola, si la República espanyola no volgués implantar-la amb caràcter general, em sembla que aquests drets són innegables, perquè tot el que faci referència a posar el rellotge una hora més endavant o més enrera, no està estatut amb caràcter general. En quant als avantatges que pot portar, no vull entendre'm exposant-los, perquè tots els economistes, exceptuant els accionistes de les companyies productores d'electricitat i de gas, tots els altres estan avui d'acord amb l'avantatge econòmic general d'aquesta mesura.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

El Sr. CONSELLER d'Economia i Agricultura: Com que la pregunta que acaba de fer el senyor Ruiz i Ponseti, cau de pla dintre de les activitats d'aquest Departament, encara que va adreçada al senyor Conseller Delegat, seré jo qui la contesti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Ha estat una inadvertència meua. Perdoni.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: La situació aquí és de què, efectivament, hi ha un estat d'opinió ben remarcable desitjós que s'estableixi a Catalunya el règim de l'hora d'estiu, però no ignoraran els senyors Diputats que, precisament a la resta d'Espanya no és aquest el criteri que domina. Això ha fet que d'una manera oficial el Govern central no volgués establir l'horari d'estiu a tot Espanya. Aquí, com que quan s'atancaren al Departament d'Agricultura i d'Economia les entitats que porten la iniciativa d'aquesta gestió, ja era molt avançat el temps i era impossible que es pogués fer res

enguany, per una raó molt senzilla que comprendran els senyors Diputats. Qui dóna el ritme de la vida d'un país són les empreses de transports; de manera que tot el més que s'hauria pogut fer era una declaració — que jo entenc que hauria quedat purament al paper, però sense eficàcia en realitat — de declarar l'horari d'estiu, perquè els horaris dels ferrocarrils haurien continuat essent els mateixos de l'hora ordinària, i en aquest sentit s'han encaminat les gestions perquè en l'esdevenidor es pugui establir aquí a Catalunya l'hora d'estiu, alterant també l'hora els horaris dels ferrocarrils. En aquest sentit les empreses de ferrocarrils, fent-ho amb temps, poden establir, variar els horaris dels trens i demanar la corresponent autorització al Ministeri d'Obres públiques perquè els permeti l'establiment d'aquest nou horari, i precisament les gestions estan encaminades en aquest sentit perquè l'any que ve — perquè això suposa uns cinc o sis mesos d'anticipació — es pugui recabar que les companyies de ferrocarrils presentin aquest nou horari acomodat a l'hora d'estiu. Però com comprendran les VV. SS. això és una qüestió una mica intrincada, perquè si no ens trobaríem que, en lloc de tenir la frontera horària als Pirineus, tindríem la frontera horària a l'Ebre, i això també ens crearia una situació delicadíssima i, en aquest sentit, repeteixo, les gestions van encaminades perquè el canvi d'horari dels ferrocarrils compregui totes les línies, i a base, doncs, que es pugui facilitar en aquest sentit el canvi d'horari dels ferrocarrils i establir a Catalunya l'any que ve aquest horari.

Jo aquestes manifestacions les vaig fer a les Comissions que em visitaren en representació de les entitats econòmiques, i els vaig indicar els inconvenients, en el meu entendre insuperables, perquè aquest any es pugui establir l'hora d'estiu, i tots hi estaren conformes en què eren certs i evidents, i que impossibilitaven que ara es pogués prendre aquesta determinació, i quedàrem tots conformes en preparar les gestions oportunes a fi de què l'any que ve pugui ésser una cosa efectiva.

Això és tot quant puc manifestar al senyor Ruiz i Ponseti sobre el particular.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti, per a rectificar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Dos mots per a agrair al senyor Conseller d'Economia la resposta al nostre prec, i per a fer constar que, naturalment, discrepem una vegada més de la manera de pensar d'aquestes entitats econòmiques que varen anar a consultar el nostre Conseller d'Economia. Nosaltres creiem que si hi ha d'haver una frontera horària, potser encara és més preferible que sigui cap al sud, que cap al nord. De totes maneres ha d'haver-hi una frontera horària tant si és al Pirineu, com a l'Ebre, i jo preferiria que ens haguéssim incorporat a Europa en aquesta petita cosa que representa l'anar a la mateixa hora. Quant a les dificultats que pugui ocasionar l'horari dels ferrocarrils, jo crec que no existeixen aquestes dificultats. Que els avantatges econòmics innegables del canvi d'hora, fan referència a la vida interior, a la vida en fàbriques, despatxos, oficines i a la vida de família, que tota

ella es desplaça una hora aproximant-se al sol. Quant als ferrocarrils, el que seguissin circulant a les mateixes hores que circulen ara, crec que no té cap inconvenient. De totes maneres l'assumpte sembla que ja està resolt i és cosa prejutjada, i no hem d'entrar en una discussió tècnica.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

El Sr. CONSELLER d'Agricultura i Economia: Precisament jo he explicat aquestes gestions perquè en el meu entendre la qüestió no està en què aquesta frontera de l'horari sigui al Pirineu o a l'Ebre, perquè amb una modificació total de l'horari, aleshores resulta que desapareixen les fronteres. Per altra part jo en aquest moment no puc recordar de manera exacta quines eren les representacions que acudiren al despatx a parlar d'aquesta qüestió; jo he de suposar que hi estaven representades totes les entitats interessades, i suposo que també havia d'haver-hi alguna representació obrera. No ho puc assegurar, perquè no ho recordo, però tots els que estaven representats varen trobar molt justes les observacions que jo vaig fer, perquè evidentment, encara que al senyor Ruiz i Ponseti li sembla que es pot prescindir de l'horari de ferrocarrils, nosaltres creiem que no, perquè aquest horari no es tan sols el que marca la pauta a tot el comerç, sinó que a més a més cal tenir en consideració que a Barcelona acudeixen persones dels pobles de l'entorn en un radi de molts quilòmetres, a treballar en despatxos i fàbriques i tallers; per aquestes persones necessàriament l'horari del seu treball ha de respondre a l'horari ferroviari, o sigui que ha d'estar en consonància un horari amb l'altre, perquè si no veurien molt pertorbada la seva vida si haguessin d'atendre el seu treball de taller, de fàbrica o de despatx amb un horari que fos diferent de l'horari ferroviari. Per això varem creure que les dificultats eren tals que bé valia la pena de prescindir per un any i esperar l'any pròxim.

Uns fets a Sant Sadurní d'Anoia

El Sr. PRESIDENT: El senyor Riera té la paraula.

El Sr. RIERA: Senyors Diputats: Fem en aquesta ocasió ús de la paraula per adreçar un prec al meu estimat amic, el senyor Conseller de Governació. Aquest prec que anem a fer davant de la Cambra, ultra adreçar-lo al senyor Conseller de Governació, crec que d'una manera velada podem fer-lo també al Govern i d'una manera particular al senyor Conseller de Justícia i Dret. Però com aquest prec que anem a fer aquí representa senzillament el denunciar un fet de cabdal importància, ens limitarem, pensant, creient i tenint el convenciment de què el Govern de la Generalitat de Catalunya en relació al que anem a dir, té la fermesa d'anar a resoldre el problema agrari per mitjà d'una llei que conforme s'ha anunciat es va a presentar al Parlament, en aquesta confiança ens limitarem a explicar el fet i a més a més, a explicar la nostra posició davant d'aquest fet.

Abans d'ahir es va registrar al poble de Sant Sadurní d'Anoia, el fet més escandalós, fet que en aquest moment jo no trobo paraules adequades i suficients per condemnar-lo, en relació a un rabasser. Un propietari, acompanyat d'uns treballadors esquiroles, va anar a la rabassa, a la vinya del rabasser i li va repodar tota la vinya; no va anar sol aquest propietari, el propietari de la terra, sinó acompanyat d'altres propietaris i tots es varen posar dintre de la vinya del rabasser i li varen repodar cinc mil ceps, la qual cosa, en aquests moments, representa la misèria i la ruïna d'aquest rabasser; perquè tots sabem el que representa el repodar en aquests moments i el mal que es fa a l'agricultor i el perjudici pels mateixos ceps.

Però les coses no varen quedar en això, sinó que encara es varen registrar fets més lamentables. En efecte, aquest propietari havia requerit la presència de la Guàrdia civil, i quan el rabasser es va assabentar de què li repodaven la vinya i de què l'arruinaven, es va adreçar a la seva vinya, per a protestar d'aquella injustícia. Com a resposta, aquell rabasser es va trobar amb els maïssers de la Guàrdia civil encarats i amb indicació de què no protestés, perquè del contrari obrarien amb ell d'una altra manera.

Naturalment que aquests fets, en aquests moments, semblen obeir a una espècie de maquiavelisme. Però aquests fets no es limiten sols a Sant Sadurní d'Anoia, sinó que repercuteixen, tenen repercussió a altres pobles, com Vilanova i Geltrú, Sant Llorenç dels Domenys, i també recentment a la ciutat de Vic. Per boca del senyor Conseller de Justícia i Dret, tenim l'anunci de què està disposat a portar al Parlament una llei en el sentit d'evitar fets d'aquesta naturalesa, llei tan desitjada certament per la pau de Catalunya i per la regeneració social dels que treballen en la terra. Es va demanar que en aquests moments en què s'està a punt d'aprovar-se aquesta llei hi hagués com una mena d'armistici entre treballadors o rabassers i arrendataris i propietaris. Per la part de rabassers, aparcers i arrendataris, podem dir solemnement que aquest armistici es compleix. Jo haig de dir que essent nosaltres uns homes, uns elements disposats a tot per a defensar l'autonomia de Catalunya i per a defensar el règim de la República sabem i tenim la confiança que el Govern de la Generalitat de Catalunya i aquest Parlament està disposat a cercar solucions al problema agrari. En conseqüència, nosaltres acceptarem amb goig aquest armistici. Han passat aquests fets, han passat aquestes coses i per part nostra no hem provocat el més petit incident ni hem fet oposició ni resistència a cap autoritat de cap caràcter, ni militar ni civil, però jo dic — i no ho dic en to d'amenaça, molt menys perquè no és el meu temperament propici a l'amenaça ni crec que l'amenaça sigui el millor camí per a resoldre les qüestions —, dic que si els senyors propietaris de tendències de dreta, els senyors de l'Institut de Sant Isidre, en aquests moments en què se sap que el Parlament de Catalunya va a legislar respecte a la qüestió agrària, creuen que obrant d'aquesta manera van a produir alteracions d'ordre públic, estan equivocats. Nosaltres estem disposats a no seguir-los pel camí de la violència en aquests moments d'armistici. Però, senyors Diputats,

si fos precis que la Unió de Rabassaires, que és un organisme completament apolític, però que mira de cara a l'Esquerra Republicana de Catalunya, i és una organització que espera les solucions dels seus problemes per la via legalista, jo haig de dir aquí, públicament, que nosaltres no farem res per a portar una disbauxa en l'aspecte de l'ordre públic; però si aquests fets es tornen a repetir, si algun senyor propietari es creu en aquests moments amb immunitat per a obrar així, els elements del poble que es trobin en aquest cas respondran de la manera que sigui precis. I anem a acabar, perquè sabem d'una manera certa i tenim la convicció absoluta de la bona intenció que anima a totes les autoritats de Catalunya en relació als problemes del nostre camp. Ens limitem a denunciar aquests fets, en la seguretat de què el senyor Conseller de Governació prendrà una bona nota, perquè són fets que no s'han de repetir. Res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Senyors Diputats: El senyor Riera acaba de denunciar uns fets que jo ja coneixia. Ahir al matí es varen presentar al meu despatx uns elements a què ha fet referència el senyor Riera, per denunciar aquests fets.

En realitat ja ha reconegut el company i amic senyor Riera, que aquesta qüestió no pertany al Conseller de Governació, i no li pertany, per la senzilla raó de què allò que afecta a les qüestions d'ordre públic són atribucions o funcions que encara no ens han estat traspassades, i, per tant, la Generalitat, en el sentit legalista de la paraula, ben poca cosa pot fer.

Reconeix amb mi el senyor Riera que el problema agrari de Catalunya és un problema que s'ha de resoldre dintre del Dret civil català, i en aquest sentit és el senyor Conseller de Justícia i Dret l'encarregat de buscar la fórmula que solucioni el problema. Jo puc anunciar des d'aquest moment que la setmana vinent entra en estudi del Govern de la Generalitat la llei, ja feta, del departament de Justícia i Dret. Nosaltres tenim un gran interès en portar seguidament aquesta llei al Parlament perquè es discuteixi i resolgui de la manera més justa i perquè es resolguin també amb la forma més eficaç els problemes de la comarca catalana.

La meua intervenció és una intervenció, podríem dir-ne, conciliatòria. Nosaltres, tal com va anunciar el senyor Conseller de Justícia i Dret, hem demanat una mena d'armistici, una pausa dintre d'aquestes lluites que es desenrotllen dintre dels nostres camps per tal de què en presentar-se la llei que estructura les fórmules, les quals s'ha de regir el camp de Catalunya, vingui a aquest Parlament amb aquella serenor i amb aquella ponderació necessari; no hi hagin actes de violència en discutir-se una llei fonamental per a la pau de tot Catalunya. En demanar nosaltres aquest armistici la meua missió ha estat reduïda a recabar de les autoritats que avui tenen l'ordre públic a Catalunya, que intervinguin en aquest sentit.

Sap molt bé el senyor Riera, ho saben també altres senyors Diputats, per exemple el senyor Bru, el senyor Mestres i altres senyors Diputats que s'han interessat per aquest problema, que fins ara ha estat efectiva aquesta pau per mitjà d'aquest armistici, i jo que conec els fets de Sant Sadurní d'Anoia, he

demanat una informació dels mateixos, i el resultat d'aquesta informació coincideix amb la forma com ha exposat el company Riera. En canvi, hi ha una informació de part dels encarregats de mantenir l'ordre públic que difereix una mica. Diu que es tracta del compliment d'una sentència judicial, però no es comprèn com en això es recaba per la part interessada la protecció de la guàrdia civil. Havia d'ésser en tot cas l'autoritat judicial la que recabés l'auxili de la força pública pel compliment d'una sentència, però mai una de les parts en litigi. Per això entenc que aquesta qüestió que té un aspecte judicial ha estat objecte d'un manament en aquest sentit, ja que com sap l'amic Riera hi ha procediments per a restablir el dret vulnerat.

Respecte a l'altra qüestió o sigui els desitjos de determinats elements per a produir un estat d'inquietud en el camp de Catalunya abans de què es discuteixi aquest Projecte de Llei, he de manifestar que nosaltres hem de tenir aquella serenor, hem de tenir aquella comprensió d'aquests problemes i si cal sacrificar-nos una vegada més perquè sigui efectiva aquesta serenitat i vingui la llei al Parlament bastida de totes les garanties d'equanimitat que necessitem per a discutir-la i resoldre en justícia.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Riera, per a rectificar.

El Sr. RIERA: Senyors Diputats: Per donar les gràcies a la resposta que ha tingut a bé fer el senyor Conseller de Governació. El senyor Conseller de Governació ha explicat aquí que coneixia els fets, però també ha dit el senyor Conseller de Governació que una de les parts havia dit que aquest fet era el resultat de l'aplicació d'una sentència. Naturalment, que en això no he de contestar el senyor Conseller de Governació; hauria de fer-ho a aquell que havia comunicat que els fets eren fills d'una sentència. Jo desitjaria veure si la sentència diu si s'ha d'anar a podar una vinya o a repodar una vinya i a trocejar els ceps. El fet és clar i exacte.

Jo una vegada més he de repetir el mateix que ja he dit en formular la pregunta, o sigui que tenim el convenciment absolut de què anem a resoldre aquest greu problema i tenim el convenciment també absolut de què el resoldrem d'una manera que doni satisfacció a les necessitats d'uns i altres. Amb aquesta esperança, jo dono les gràcies al senyor Conseller de Governació per haver tingut l'atenció de contestar el meu prec.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Es per a formular un altre prec?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí.

El Sr. PRESIDENT: La Presidència ja assenyalara hora i dia per a que pugui formular-l'ho.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: I en relació a la matèria de la qual ara s'ha parlat?

El Sr. PRESIDENT: No és possible. No tindria inconvenient en què el senyor Vidal i Guardiola parlés, però no convé que es generalitzi el procediment. Podrà parlar en una sessió vinent.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Agrairia que la Presidència tingués l'amabilitat d'acordar-me l'ús de la paraula en la forma més reglamentària que li sembli oportuna, per tal de què pugui jo fer unes consideracions sobre aquest problema.

El Sr. FRONJOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: El problema es discutirà amb tota la seva amplitud la setmana vinent, en la qual vindrà la llei agrària. Ara bé, sobre el problema d'ordre públic o sobre incidents del problema agrari, la Presidència no té cap inconvenient en què el senyor Vidal i Guardiola pugui formular una interpellació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demà?

El Sr. PRESIDENT: Demà, no. S'ha de demanar per escrit a la Presidència; amb les paraules que la V. S. ha dit, davant dels interessos polítics que representa queda a cobert, demostrant que ha intentat parlar i que no ha pogut parlar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: No es tracta d'interessos polítics.

El Sr. PRESIDENT: Els interessos polítics estan íntimament relacionats amb els problemes d'ideals.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Estimava que el senyor Riera havia fet al·lusió a persones d'aquí absents i afectades per aquest problema. Ha parlat del problema d'immunitat...

El Sr. COMORERA: L'Institut de Sant Isidre.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No tinc res a veure, senyors Diputats, amb aquest Institut.

El Sr. FRONJOSA: Per aproximació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Jo crec que la Presidència podria tenir l'amabilitat de permetre'm unes paraules i reitero el meu prec anterior, que formularé per escrit per tal de què a la major brevetat es permeti expressar l'opinió d'aquesta minoria sobre el problema concret a què s'ha referit el senyor Riera, i contestar a la vegada les paraules del senyor Conseller de Governació.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Vidal i Guardiola podrà formular la interpellació sobre l'assumpte i la Presidència no tindrà cap inconvenient en atorgar totes les facilitats en aquest sentit. Altrament, per donar més facilitats al senyor Vidal i Guardiola, no tinc inconvenient en què demà faci ús de la paraula per a formular un prec. El senyor Fronjosà havia demanat per parlar...

El Sr. FRONJOSA: No és el fet concret de l'atropell que es fa als obrers del camp, sinó més bé perquè sembla respondre a un pla del que cal parlar amb tota extensió.

El Sr. PRESIDENT: També els interessos polítics de la minoria a què pertany el senyor Fronjosà resten a cobert. Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

Unes jubilacions a la Comissaria de Girona

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Senyors Diputats: Recordaran els senyors Diputats que en una de les darreres sessions de l'any passat, quan discutíem els Pressupostos, en parlar del Pressupost del departament de Governació va plantejar-se un problema referent a uns funcionaris de la Comissaria de Girona. Va manifestar-se que la Comissaria de Girona havia jubilat uns funcionaris, però, en una forma tal, que en l'acord de jubilació es deia que la jubilació començaria en la data que oportunament es designaria pel Consell, d'acord amb les conveniències del servei i d'acord també

amb la Comissaria. Jo aleshores, en els darrers dies de desembre de l'any passat, vaig dir que feia un mes i mig de l'acord que s'havia pres i que aquests funcionaris continuaven prestant servei actiu en la Comissaria i que, per tant, l'acord de jubilació que respecte d'ells s'havia pres, no havia produït cap efecte i demanava jo si és que s'esperava una data determinada per a jubilar-los o si aquella jubilació havia estat una jubilació veritablement *sine die*, i si aquells funcionaris, trobant-se en un Decret de jubilació, continuarien prestant indefinidament serveis. A aquesta pregunta meva em va contestar el senyor Irla, que aleshores es trobava present a la Cambra, prenent explicar el fet com a Comissari que era de Girona. Jo vaig replicar que les explicacions que havia donat el senyor Irla m'havien encara alarmat més, perquè lluny de refermar-me en la idea que havia format en el primer moment de creure que es tractava simplement d'unes jubilacions que s'esperava un moment determinat per a tenir, per exemple, preses totes les mesures per a substituir tots aquells empleats pels altres que havien d'anar a llur lloc; lluny d'això, de les paraules del senyor Irla es desprenia gairebé que no es pensava que aquests funcionaris cessessin en els seus serveis. Va intervenir aleshores el Conseller de Finances, el mateix senyor que és ara el Conseller Delegat, el senyor Pi i Sunyer, i em va pregar, tota vegada que no es trobava present el Conseller de Governació, em va pregar que ajornés l'assumpte per un altra dia, dient que un altra dia, fora de la discussió del Pressupost, podríem parlar del fet. Aquest dia ha arribat, encara que en algun retard, i és el d'avui. No és tampoc que jo hagi tingut pressa en plantejar-lo, perquè reconec que no és un problema que portés urgència; però avui ha arribat el dia de fer el prec, reiterant al senyor Conseller de Governació la pregunta que jo feia en aquell moment, amb l'agreuja de què si aleshores feia un mes i mig que aquells empleats havien estat jubilats i continuaven encara prestant servei, avui fa quatre mesos i mig que van ésser jubilats i que jo sàpiga no deixen de continuar prestant servei, puix no ha arribat a les meves oïdes que hagin cessat en llur funcionament actiu. Per tant, jo prego al senyor Conseller de Governació que em digui si realment continuen encara prestant serveis aquests set funcionaris que foren jubilats en aquesta forma que jo considero anormal i que ens digui, si és que encara continuen prestant servei, quan es pensa que cessin en la prestació d'aquest servei actiu i si es té alguna cosa predeterminada respecte d'aquest particular.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: En realitat, el senyor Vallès i Pujals a mi no m'obliga a excusar-me pel retard en contestar aquesta pregunta. Ell sap prou bé que el dia que va preguntar a veure si podia formular aquesta pregunta al Conseller de Governació actual, jo vaig acceptar immediatament que es formulés aquesta pregunta al Parlament de Catalunya. Quan es discutien els Pressupostos, el senyor Vallès i Pujals ja va

encetar aquesta qüestió. Aleshores, el Comissari que era en aquella època de Girona, el senyor Irla, la va contestar d'una manera satisfactòria. És veu que en l'esperit i en l'ànima del senyor Vallès i Pujals no van convèncer els raonaments aportats pel nostre estimat amic senyor Irla, i avui torna a reescalfar la pregunta i l'adreça directament a mi perquè jo la contesti.

Vaig a intentar dir amb la màxima claredat la situació en què es troben aquests funcionaris. En primer terme, no desconeix el senyor Vallès i Pujals ni desconeix cap Diputat d'aquest Parlament que hi havia un acord del Govern de la Generalitat de Catalunya de 6 de juny en el qual es donava la facultat a tots els funcionaris d'acollir-se a una jubilació voluntària amb una dècima de benefici sobre la pensió normal. Però aquests beneficis estaven reduïts als funcionaris de Barcelona i de l'extingida «província» de Barcelona. Més tard, en el 30 d'agost, el Govern va prendre l'acord d'ampliar aquests beneficis a les Comissaries de Lleida, Tarragona i Girona, en virtut de l'acord del Govern de la Generalitat i a proposta feta pel Comissari de Girona, senyor Irla, hi hagué set funcionaris que s'acolliren a aquest Decret. Aquests funcionaris, com diu molt bé l'acord del Govern de la Generalitat, havien d'esperar per a entrar dintre d'aquesta jubilació a què el Govern de Catalunya els aprovés la jubilació, perquè es podia donar el cas de què no es trobessin substituïts immediats per a ocupar els llocs que estaven desempenyant en l'actualitat aquests funcionaris. Avui, dels set funcionaris de la Comissaria de Girona n'hi ha un que ja està jubilat; els altres sis continuen prestant serveis. Per què presten aquests serveis? Per una raó senzillíssima: l'acord del Govern es basava fonamentalment — i així feia constatar-se en aquest acord — en què s'anava a estructurar tot l'organisme que té un pla de relació amb els funcionaris de la Generalitat. Anaven a ésser traspassades a Catalunya — era evident que dintre de pocs dies passaven a Catalunya — una sèrie de funcions que fins aleshores havien pertangut a l'Estat i que passaven al Govern autònom de Catalunya. Calia rejuvenir, calia donar vigoria al cos del funcionarisme de Catalunya i per això es donava aquesta sortida en benefici seu i en benefici dels serveis als funcionaris que s'hi volgueren acollir. Però tampoc podia el Govern deixar oberta la porta perquè en un moment donat se li jubileessin els funcionaris i es trobessin els serveis desatesos. Això era interessantíssim i es donà el cas d'aquests funcionaris, dels quals vaig a esmentar els noms: el primer, és Francesc Julià, que és l'únic oficial de la Caixa-Pagaduria de la Comissaria de Girona: no s'ha trobat fins avui dia la persona que pugui substituir a aquest home en el seu comès; l'altre és Carles Elps, Director dels establiments d'Assistència Social i a la vegada Administrador de l'Hospital de les Comarques Gironines. Són càrrecs de responsabilitats, com comprendran el senyor Vallès i Pujals i tots els Diputats. L'altre, és Josep Lell, únic oficial que existeix en l'Oficina de la Direcció i Administració que s'acaba d'esmentar; l'altre, Joaquim Veray, Administrador del Sanatori Martí i Julià; l'altre Joan Meléndez, únic oficial de l'Oficina del

Registre General de la Comissaria; l'altre, Manuel Culla, únic oficial de les Oficines d'Administració de la Casa d'Assistència i d'Ensenyament, i l'últim funcionari, que és Jaume Culla, aquest ja està jubilat. Per això crec que la pregunta queda completament aclarida amb aquestes explicacions. Des del 14 d'abril, en el moment de venir la República, fins avui, en la Comissaria de Girona no s'ha fet un sol nomenament. Tinguí en compte el senyor Vallès i Pujals aquesta dada perquè és importantíssima. No s'ha fet un sol nomenament; s'ha jubilat una persona, però no s'ha fet cap altre nomenament. Ara, que en els fons d'aquesta qüestió — i el senyor Vallès i Pujals no hi fa referència — hi ha l'empresa, hi ha el desig, el neguit natural d'un company de la V. S...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No, no.

El Sr. CONSELLER de Governació: ...sí; d'un funcionari de la Comissaria; el senyor Xifré que era candidat de la Lliga Regionalista a les eleccions del Parlament de Catalunya...

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No; no empetitíu les coses; ja en parlarem.

El Sr. CONSELLER de Governació: ...que en definitiva és el qui impulsa tota aquesta qüestió, i per a no empetitir aquestes coses és pel que jo faig referència, perquè pel neguit, per l'afany d'ascendir en un escalafó, no es vingui a portar-ho al Parlament de Catalunya donant importància a una cosa que en realitat no la té, explicada dues vegades, quan a la primera ja va ésser contestada.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals, per a rectificar.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Jo he de protestar de dues afirmacions del senyor Conseller de Governació. La primera és l'atribuir-me a mi el portar l'assumpte aquí rescalfat, dient que ja havia restat satisfactòriament resolt en la sessió del mes de desembre. I no és així; va restar pendent aquell assumpte a petició del senyor Conseller de Finances, senyor Pi i Sunyer, que mentre estàvem discutint, no posant-nos d'acord — jo tinc aquí el DIARI DE SESSIONS —, el senyor Pi i Sunyer després de manifestar jo que no em convenien les explicacions del senyor Irla i que l'assumpte després de les explicacions que ell donava quedava més obscur que abans de la intervenció del Conseller de Finances, el senyor Pi i Sunyer digué que el senyor Conseller de Governació es trobava a Madrid, i que li havia dit i li havia pregat que manifestés a tots els senyors Diputats que no prenguessin a mal que es trobés a Madrid i no fos aquí per a contestar al senyor Vallès i si volia esperar a què vingués el Conseller. El senyor Pi i Sunyer, concretament, va dir: «Com que l'assumpte que planteja el senyor Vallès i Pujals no té relació amb el Pressupost, sinó que és un assumpte que realment escapa al Pressupost, jo li prego que en forma d'interpellació o com vulgui, un altre dia plantegi l'assumpte i en parlarem.» I aquest altre dia és el d'avui. De manera que no porto un reescalfat d'un assumpte que vagi quedar satisfactòriament resolt, sinó que porto un assumpte que va quedar pendent i per tant avui entenc jo que és el dia de resoldre'l. Quant ha fet el senyor Conseller de Governació crec

que no és digne del talent i del càrrec que ocupa la V. S., que hagi portat aquí i plantejat el problema en una forma tan subjectiva. Jo no vaig esmentar llavors ni he esmentat avui el nom de cap funcionari, i no creia que el senyor Conseller de Governació hi correspongués amb l'allusió que ha fet d'un funcionari de la Comissaria de Girona, respecte del qual només em cap dir que no m'ha fet cap observació ni suggerència, sinó que és un problema de tot un programa, que fa referència a la Comissaria de Girona que jo haig d'anar presentant aquí successivament quan les circumstàncies ho exigeixin; un d'ells ja va ésser presentat temps enrera, i l'altre, relatiu a obres públiques i algun altre, pendent. La qüestió és ben clara i és ben concreta; no mou absolutament a aquest Diputat cap desig d'afavorir ningú que aspiri a ascendir ni cap desig de perjudicar aquests funcionaris que estan jubilats i no estan jubilats; que estan en aquesta situació tan anòmala i extraordinària que em permeto afirmar que en cap administració pública del món s'ha donat un cas semblant. És una qüestió, encara que sembli trivial, d'una importància extraordinària no pel que és en si, sinó pel que representa dintre un organisme públic, en el qual, en tot allò que fa referència al funcionarisme hi ha d'haver una cura especial en què no es produeixin entre els funcionaris les desigualtats que s'han produït entre aquests funcionaris de la Comissaria de Girona degut a actes de favoritisme, que és ell fons de l'afer que es debat aquí.

Farem història. Com ha dit el senyor Conseller, el 6 de juny la Generalitat prenia un acord en virtut del qual concedia als funcionaris de la Generalitat adscrits a Barcelona unes facilitats de jubilació superiors a les que tenien establertes reglamentàriament. Hi havia un precedent en allò que havia fet la República al cap de pocs mesos d'instaurar-se. Per decret de 28 d'octubre del 1931 havia donat facilitats perquè els funcionaris públics es jubilessin, deixessin el servei per a produir vacants. Hi havia una diferència molt gran respecte el que va fer la República i el que feia la Generalitat, perquè la República en el Decret de 28 d'octubre començava dient que es declaren amortitzades la meitat de les places que hi ha en tots els organismes de l'Estat i per a produir les vacants corresponents a aquesta meitat va donar unes facilitats de jubilació i va augmentar els beneficis de la jubilació perquè es produïssin aquelles vacants; deia aquell Decret que tots els que sollicitessin la jubilació tindrien aquells avantatges que se'ls reconeixia en aquell Decret, i que si no es demanaven prou jubilacions per a produir-se la meitat de vacants en cada un dels serveis, l'Estat es reservava el dret de produir les jubilacions forçoses, les vacants forçoses, fins a arribar al 50 per 100. Perseguint aquesta finalitat que en cada un dels serveis es produïssin la meitat de les vacants es comprèn que es donessin facilitats per a la jubilació que varen consistir en dir als funcionaris que se'ls jubilaria prenent com a base el sou regulador immediat superior al que tenien. La Generalitat el dia 6 de juny del 1932, al cap de mig any, va prendre un acord; però a l'acord li mancava la primera part del Decret de la República, li mancava la justificació. No es produïen amortitzacions de cap mena, sinó que es

deia que tots els funcionaris de la Generalitat que es vulguin jubilar es jubilaran en condicions millors de les que fins ara els eren reconegudes. Aquesta millora de condicions consistia en el següent: el que estava vigent en aquell moment a totes les Diputacions de Catalunya era que al cap de vint anys de serveis el funcionari es podia jubilar amb el 50 per 100 del sou regulador; als vint-i-cinc, amb el 60 per 100; als trenta, amb el 70 per 100, i als trenta-cinc anys de servei, amb el 80 per 100, que era el límit màxim de la jubilació; i en l'acord de la Generalitat del mes de juny del 32 es deia: ja es poden jubilar els funcionaris només portant deu anys de servei; així com abans eren vint, ara només deu; i els que portin deu anys, se'ls jubilarà amb el 20 per 100 del sou regulador; als quinze, amb el 30 per 100; als vint, amb el 50 per 100; als vint-i-cinc, amb el 60 per 100; als trenta, amb el 80 per 100, i als trenta-cinc anys de servei, amb el 90 per 100 del sou regulador. De manera que augmenta el tipus màxim de jubilació que així com abans acabava al 80 per 100 ara el porta fins al 90 per 100. En virtut d'aquestes facultats que concedeix la Generalitat sense que hi hagués el propòsit de produir vacants perquè no s'havia d'amortitzar res, es pren aquest acord, i es diu als funcionaris de Barcelona que vulguin jubilar-se que tenen un termini fins al 18 de juny per a sollicitar les jubilacions en aquestes circumstàncies; després el 30 d'agost es pren un altre acord en virtut del qual es fa extensiu a les Comissaries de Girona, Lleida i Tarragona aquest acord i es dóna un termini fins el 15 de setembre perquè els funcionaris d'aquestes Comissaries puguin sollicitar les jubilacions en les condicions esmentades. En virtut d'aquest acord vénen les peticions de jubilació de funcionaris de la Generalitat de les Comissaries. A la sessió del 20 de juny vénen una pila de jubilacions de funcionaris de Barcelona i el Consell de la Generalitat pren l'acord de jubilació posant en tots els acords que va prendre la frase: «Es jubila el funcionari tal, començant la jubilació el dia 1.er de juliol.» En la sessió del 24 d'octubre vénen les sollicituds dels jubilats de Lleida i es pren l'acord d'aprovar aquelles jubilacions i es diu també: «Tots aquests funcionaris queden jubilats a partir del 1.er de novembre»; sempre a partir del mes següent d'aquell en el qual s'acorda la jubilació. Però el 28 de novembre vénen les jubilacions de la Comissaria de Girona i s'aprova la jubilació d'aquells empleats amb aquelles condicions de jubilació extraordinàries, però respecte d'ells — trencant el costum que s'havia seguit amb els de Barcelona i Lleida — es diu: «però aquesta jubilació s'entendrà a comptar de la data que oportunament designi el Consell d'acord amb les conveniències del servei i a proposta d'aquella Comissaria». De manera que així com pels funcionaris de Barcelona i Lleida s'havia pres l'acord de jubilar-los a partir del mes següent, que a partir del mes següent quedessin sense prestar servei actiu, els funcionaris de Girona se'ls deixa en aquesta situació, i en aquesta situació com ha confirmat el senyor Conseller continuen aquests empleats encara, excepte un que sembla que ha quedat jubilat. I així, uns funcionaris que tenen un acord

de jubilació en virtut del qual se'ls concedeix el 90 per 100 del sou en servei actiu i que no obstant no estan jubilats, sinó que continuen prestant servei...

El Sr. PRESIDENT: Senyor Vallès i Pujals, això no és cap pregunta. Hem de començar a posar una mica d'ordre en les nostres discussions parlamentàries: això és una interpellació, una polèmica, però cap pregunta. Jo tinc un gran desig de donar totes les facilitats, però això no és una pregunta.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Si em permet el senyor President, amb un parell de minuts acabo; però si ho creu oportú, no tinc inconvenient de convertir la meua pregunta en una interpellació.

El Sr. PRESIDENT: Fem des d'ara el pacte de què no es repetirà més i pot continuar el senyor Vallès i Pujals en l'ús de la paraula durant cinc minuts.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Deia que no es veu enlloc més el que ha ocorregut amb aquests funcionaris de Girona, i vaig a acabar, per a complaure a la Presidència, raonant-ho. Deia el senyor Conseller de Governació que aquests funcionaris no es poden jubilar, no poden cessar en el servei actiu que estan prestant, perquè no hi ha manera de substituir-los, perquè no han trobat funcionaris per a substituir-los; llavors, ¿per què se'ls jubilava? S'han fet unes jubilacions, s'han estimulat unes jubilacions, a uns funcionaris que no hi tenien dret i se'ls jubila amb millors condicions, i donant-los avantatges per a veure si se n'anaven, si es produïen vacants, i quan produeixen les vacants, els diem: quedeu-vos, perquè no tenim ningú en què substituir-vos. Comprendrà el senyor Conseller de Governació que aquesta és una cosa que no es pot justificar de cap manera, però sobretot — i això acaba de produir aquella desigualtat a què abans em referia — constitueix un acte de favoritisme, com abans deia. Perquè fixin-se els senyors Diputats en el fet següent: es diu als funcionaris que tots aquells que vulguin cessar durant un termini molt curt de quinze dies només, si ho sol·liciten dintre d'aquest termini cessaran amb unes condicions millors que les normals, que les reglamentàries. La millora d'aquestes condicions consistia principalment en donar-los-hi com a jubilació el 90 per 100 en lloc del 80 per 100 del sou que tenien. Vénen set funcionaris de Girona, s'aprofiten d'aquesta avantatge, demanen la jubilació, se'ls hi dona l'acord de jubilació i continuen prestant servei. I jo dic: ¿I tots els altres funcionaris de la Generalitat? ¿I si haguessin fet això tots els funcionaris de la Generalitat? ¿No poden dir aquests altres funcionaris que se'ls ha enganyat? Hi ha en vigor un Reglament que vigia fins aquell dia en el qual es va prendre l'acord i que ha estat en vigor al cap de quinze dies de prendre l'acord, en virtut del qual els funcionaris que es jublessin dintre d'aquell termini i, per tant, cessessin tindrien el 90 per 100. Però resulta que aquests funcionaris de Girona tenen el 90 per 100, i no cessen, es queden amb un acord del 90 per 100 que faran efectiu a la seva jubilació d'aquí dos o tres o quatre anys, quan tots els altres funcionaris de la Generalitat que es jubilin des del setembre a aquí, tenen només que el 80 per 100. És just això? ¿No es produeix una desigualtat enorme en benefici d'aquests funcionaris? Si els funcionaris de la Generalitat haguessin sabut que la jubilació podien presentarla en la forma que la varen presentar els funcionaris de

Girona, joestic segur de què tots els funcionaris de la Generalitat haurien demanat la jubilació de la mateixa manera, per a enlloc de cobrar una vegada jubilats el 80 per 100, estar acoïllits a aquest acord del 90 per 100.

Per això repeteixo que és un acte de favoritisme en benefici d'aquests empleats de Girona, i jo crec que pel bon ordre de l'administració i sobretot pel prestigi que ha de tenir la Generalitat davant dels seus funcionaris, s'ha de fer una de les dues coses: o que aquests funcionaris cessin immediatament, fent efectiu l'acord de jubilació, o que l'acord de jubilació respecte d'ells quedi anul·lat i quedin subjectes a les condicions que avui regeixen per a tots els altres funcionaris de la Generalitat.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Governació.

El Sr. CONSELLER de Governació: Vaig a contestar a la pregunta interpellació que m'acaba d'adreçar el senyor Vallès i Pujals, dient-li que una de les coses que a la V. S. l'ha molestat — i comprenc que l'hagi molestat — és que hagi dit que porta aquí un rescalfat d'una cosa que quedava ben aclarida. No tinc interès en insistir sobre això, però jo he de fer avinent a la V. S. que en contestar aleshores el Conseller de Finances i avui Conseller de Finances i Conseller Delegat, a la V. S.; en demanar-li un ajornament d'aquesta qüestió, li obria la possibilitat de tornar-la a plantejar un altre dia, si és que els raonaments prou clars, prou explícits del nostre estimadíssim amic senyor Irla no l'havien convençut. Jo de la seva rèplica he de fer referència, especialment, a una qüestió que sembla li ha causat certa impressió al senyor Vallès i Pujals, que amb un aire apocalíptic... (*El senyor Tries de Bes fa gestos de sorpresa.*) Si, senyor Tries de Bes; amb un aire apocalíptic, ens ha anunciat una desigualtat irritant entre els funcionaris.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: M'agradarà que em mostri el contrari.

El Sr. CONSELLER de Governació: Això mateix vaig a demostrar-li i per a demostrar-li en tindria prou llegint solament l'acord del Govern de la Generalitat de Catalunya, perquè si la V. S. hagués llegit o hagués parat especial atenció en aquest acord del Govern de la Generalitat de Catalunya, veuria que aquesta desigualtat que tant l'ha sublevat no existeix. Fixi's bé que l'acord del Govern de la Generalitat disposa que la jubilació tindrà efectivitat des de la data que oportunament es decidirà pel Consell de la Generalitat, d'acord amb les conveniències del servei i a proposta de la Comissaria respectiva.

Es evidentíssim, senyor Vallès i Pujals, que fins aquí no s'hagi vulnerat ni una sola de les parts de l'acord pres pel Consell de la Generalitat. I seria molt difícil a la V. S., malgrat la seva habilitat polèmica, demostrar aquest fet. A la Comissaria de Girona hi hagué set funcionaris que s'acolliren a l'acord del Govern de la Generalitat de Catalunya, i aquests set funcionaris tenen l'avantatge d'una dècima sobre el quadre general de jubilacions; però ens trobem en el cas de què el Comissari entén que d'aquests set funcionaris, n'hi han sis que són indispensables pel moment, fins que vingui l'estructuració general i uniforme de tot el funcionisme a Catalunya, i

desitja que continuïn prestant servei, perquè no vol fer nomenaments interins, perquè vol que aquest servei es presti amb la deguda atenció. ¿Amb això s'ha produït un estat de desigualtat? Era una cosa perfectament prevista, de tal manera que el que s'ha produït a Girona, podia haver-se produït exactament a Tarragona, a Lleida, es podia produir a tot arreu on l'acord de donar aquestes facilitats pogués ésser aplicat. Jo crec, per tant, que si la V. S. no té un interès especialíssim, podria ja donar per completament contestada la seva pregunta amb les manifestacions que acabo de fer.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: No sols no em dono per satisfet, sinó que crec que el meu dilema queda plantejat en una forma que no s'ha desvanecut per a res. Allò que ha llegit el senyor Conseller de Governació fa referència a l'acord que va prendre la Generalitat sobre la jubilació dels funcionaris. Deia la Generalitat: «Es determinarà la data en què cessaran...» Perfectament, però amb l'acord en què es jubilen, i tant és així, que en els jubilats de Barcelona i Lleida es diu: es jubila a Fulano de Tal, i la seva jubilació comença el dia tal, per l'adre la Generalitat sobre la jubilació dels funcionaris que es va ajornant la cosa *sine die*, i encara més perquè de les explicacions que ha fet el senyor Conseller de Governació se'n deudeix que aquest dia del cessi va resultant cada vegada més allunyat, i per tant, el moment, la data en què començarà a sortir efecte la jubilació d'aquests funcionaris, ja que acaba de dir-nos que calia esperar a què es faci una estructuració general de tots els serveis en virtut del traspàs. Jo no tinc absolutament cap interès en què aquests funcionaris siguin separats del servei; jo no tinc el gust de conèixer personalment a cap d'ells; però si el senyor Conseller de Governació i el senyor Comissari que els té a les seves ordres creuen que són bons funcionaris, competents i que presten un bon servei, no tinc interès en què cessin; però sí que tinc interès en què no hi hagi aquesta desigualtat en perjudici dels altres funcionaris de la Generalitat, i per tant si es consideren indispensables els seus serveis i la seva jubilació no estava determinada, no venia determinada per l'acord que regia abans del de jubilació extraordinària, que es deixi sense efecte l'acord jubilant a aquests funcionaris i que continuïn prestant servei, i el dia en el qual es vulgui jubilar-los, d'aquí dos o tres o cinc anys, se'ls jubili amb les condicions econòmiques que en aquell moment estiguin en vigor, per les que hi han avui o per les que s'hagin modificat en el dia de demà, però fent desaparèixer aquest privilegi de jubilació que tindrien aquests funcionaris, valent-se d'unes condicions especialíssimes que es varen acordar només que per un termini curt i determinat i que no tingué efecte respecte de tots els demés.

El Sr. CONSELLER de Governació: Demano per parlar, per a rectificar breument.

El Sr. PRESIDENT: Per a contestar i per acabar.

El Sr. CONSELLER de Governació: Per a contestar breument a les manifestacions del senyor Vallès i Pujals que torna a recalcar la seva argumen-

tació sobre una pretesa desigualtat que no existeix. Aquests funcionaris no es poden equiparar als altres funcionaris, perquè estan jubilats en potència. En el moment que vulgui, el Govern de la Generalitat, a proposta del Comissari respectiu, aquests funcionaris cessen en el seu càrrec. Mentresant no es tinguin les persones que es necessiten per aquests llocs disposades a ocupar-los no es poden jubilar definitivament aquests funcionaris. És això clar? El senyor Vallès i Pujals es refereix a una possibilitat més llarga i diu que això potser durarà mesos, potser durarà anys. No la busqui aquesta possibilitat; això durarà el temps necessari.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Fa cinc mesos i mig que dura!

El Sr. CONSELLER de Governació: Potser durí cinc mesos i mig més. Però això no vol dir res. El que té importància en si és la regularització del serveis, a fi de què aquest servei es presentin bé. A part d'això, no té importància; es tracta d'un acord pres pel Govern de la Generalitat de Catalunya, al qual es podien acollir tots els funcionaris que es trobessin en igualtat de circumstàncies. No hi ha per tant desigualtat; aquests senyors estan únicament, exclusivament, al servei de la Generalitat perquè aquesta els hi digui el dia que han de cessar, que cessin en els seus càrrecs d'una manera definitiva. No existeix, per tant, aquesta desigualtat.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei concedint a l'Ajuntament de Barcelona les autoritzacions demanades pel Presupost del 1933

El Sr. PRESIDENT: El senyor Tallada té la paraula.

(*Ocupa la presidència el senyor Martínez Domingo, Vice-president segon de la Cambra.*)

El Sr. TALLADA: Senyors Diputats: Fa pocs dies aquesta Minoria de Lliga Catalana tingué la satisfacció de prestar una decidida cooperació a un Projecte vostre, a un Projecte de caràcter econòmic, per la meua boca, en la discussió de l'emprèstit que ha d'emetre la Generalitat de Catalunya, mostrant la seva conformitat amb les línies generals d'aquest Projecte, i volgué que un intent de tanta importància pel crèdit del nostre organisme estatal, sortís d'aquesta Cambra, no votat per una Majoria, sinó votat per la unanimitat de tots els seus Diputats. En el dia d'avui, davant de la discussió del Projecte que tenim sobre la taula, aquesta Minoria no pot concedir-vos la mateixa cooperació que en aquella ocasió us pogué donar. Nosaltres hem de fer a aquest Projecte una enèrgica, una aferissada oposició, perquè nosaltres entenem que són tan greus els perills que l'aprovació d'aquest Projecte ha de portar, no solament a l'economia de l'Ajuntament de Barcelona i a l'economia de Barcelona, sinó a les futures finances de la Generalitat de Catalunya, que ha d'ésser solament pels vostres vots, ha d'ésser per la força del nombre d'aquesta Majoria, que aquest Projecte podrà sortir d'aquesta Cambra aprovat.

Potser algú es podrà preguntar si veritable-

ment val la pena d'anunciar i de fer una oposició tan enèrgica i decidida a un Projecte en apariència senzill, a un Projecte en apariència de poca importància. Algú es preguntarà si val la pena d'aquesta oposició a unes senzilles autoritzacions a un Ajuntament de la nostra terra per a posar o elevar les tarifes d'un determinat nombre d'arbitris. Jo us he de dir, i penso demostrar-ho amb les paraules que he de pronunciar aquí aquesta tarda, que veritablement aquesta oposició és completament justificada, i és justificada per raons de caràcter polític i per raons de caràcter econòmic. És justificada per raons de caràcter polític, i no de política de caràcter partidista, de política menuda, sinó aquella política que està amarada d'un esperit completament patriòtic, perquè en aquests moments en què Catalunya comença a estructurar la seva economia, en aquests moments en què anem estudiant les lleis en virtut de les quals s'han de desenvolupar i moure's els diversos organismes de la nostra terra, té una importància extraordinària qualsevol error que es cometi per part dels nostres organismes legislatius i governatius. Hi ha regions espanyoles que miren amb gran interès tot el que aquí estem fent en aquests moments, i dels errors o dels encerts que tingui la nostra actuació pot venir el dia de demà una imitació, un desig de tenir elles també aquest règim autònom que després de llargs anys nosaltres hem pogut conquistar. Jo estic completament convençut que el nostre organisme autònom no quedarà consolidat, no podrà resistir tots els vents que els futurs moviments de la política poden portar sobre ell, sense que altres regions espanyoles hagin vingut a compartir també el règim que el poble català amb un esforç ha aconseguit obtenir. I per això és pel que tots els errors, tots els encerts que nosaltres tinguem aquí, han de tenir una repercussió gran en la política espanyola, i per tant ens han de moure a sospesar tots els avantatges i tots els inconvenients de les mesures que aquí anem a prendre.

I té, a més d'aquestes raons de caràcter polític, la nostra oposició, unes raons de caràcter econòmic. Per un costat, Catalunya és un cos desproporcionat. Catalunya té, podríem dir, un cap molt gros i la resta dels membres és molt petita respecte a aquest cap. La ciutat de Barcelona té una importància extraordinària dintre de la vida de Catalunya. Li passa una cosa semblant a les dificultats amb què es troba Àustria, la qual, amb una capital de dos milions d'habitants, queden solament quatre milions d'habitants per tota la resta del país; i una cosa semblant, i una proporció semblant té aquí a Catalunya, on, amb una població de 2.850.000 habitants, aproximadament, solament la ciutat de Barcelona té ja el milió d'habitants. Veieu quines repercussions poden tenir sobretot el nostre organisme, sobre tota la nostra economia tots els fets econòmics que es produeixin dintre de la ciutat de Barcelona.

En el moment en què la Generalitat ha d'anar a organitzar la seva vida econòmica, com vindrà dintre de poc una Llei municipal en la qual haurem d'estudiar quines formes, quines característiques, quina distribució de cabals han de correspondre a les hisendes de caràcter local, i quines

a les de caràcter general, la Generalitat de Catalunya ha de tenir molt en compte la capacitat contributiva de Catalunya. I tot el que sigui donar ara unes quantitats, donar uns arbitris, donar unes facultats econòmiques desmesurades a l'Ajuntament de Barcelona, no són més que dificultats que es creen pel dia de demà, en què la Generalitat haurà d'estructurar la seva pròpia vida econòmica i la dels altres Ajuntaments de la nostra terra. I avui jo crec que en aquests moments en els quals comença la nostra vida autònoma, la Generalitat i el Parlament de Catalunya haurien de posar tota llur cura, haurien d'evitar per tots els mitjans possibles que un dels llurs primers actes sigui aprovar una declaració de suspensió de pagaments en un Ajuntament — perquè suspensió de pagaments representa ajornar l'amortització d'un deute durant un període més o menys llarg. Pel càrrec que jo ocupo en alguna associació professional, mantes vegades m'he hagut d'adreçar al Ministre d'Hisenda de la nació espanyola, per a fer-li veure els greus perjudicis que al crèdit públic es produeix a conseqüència de la manca de compliment de les seves obligacions al crèdit, per part de diversos Ajuntaments d'Espanya que deixaven de pagar els cupons d'obligacions emeses per ells, o a les quals havia prestat llur aval. Jo m'he dolgut mantes vegades de la impossibilitat amb què des del Ministeri d'Hisenda s'anaven contemplant tots aquests mancaments a la paraula donada, a la signatura posada. Més he de lamentar en el moment actual, que aquesta manca de pagament, aquesta suspensió de pagaments es miri per la Generalitat, no solament amb la impassibilitat amb què s'ho miren des del Ministeri d'Hisenda respecte als Municipis espanyols, sinó que sigui precisament el Govern de Catalunya i el Parlament de Catalunya aquells que prestin la cooperació, els que donin llur aprovació a l'Ajuntament de Barcelona en el moment en què va adoptar una posició de suspensió de l'amortització del Deute municipal.

Més interessant encara que tot això són les repercussions de caràcter econòmic que algunes de les disposicions que estan contingudes en el Projecte que està avui sobre la taula, poden tenir per la vida de la nostra ciutat, poden tenir, inclús, per la vida econòmica de la nostra Catalunya. Un Pressupost no és una llista d'ingressos i de despeses posades les unes al costat de les altres amb el sol i únic objecte que els ingressos vinguin a equilibrar totes aquelles despeses que un organisme administratiu ha de fer. Fer un Pressupost no és moure les tarifes augmentant-les o disminuint-les, puix que mantes vegades, equivocadament, aquest augment de les tarifes ha de portar un augment proporcional als ingressos obtinguts de vegades per uns procediments purament arbitraris, i que aquest moviment de les tarifes doni per resultat trobar els ingressos necessaris per a equilibrar les despeses de la ciutat. I, sobretot, un Pressupost, que ha d'ésser una cosa orgànica, un Pressupost que ha d'ésser una cosa feta no solament pensant en què els ingressos que proporcioni aquest Pressupost han de servir per atendre unes necessitats de l'organisme administratiu i de la vida de la ciutat que a aquest organisme admi-

nistratiu està encomanada; sinó que un Pressupost és moltes vegades la manera d'influir en la riquesa, en la prosperitat o bé en la desgràcia, en l'empobriment d'aquella economia de la qual està encarregat aquell organisme administratiu. I és per això, senyors, que aquests Pressupostos i aquestes autoritzacions que nosaltres hem de votar en dia pròxim, adquireixen una importància extraordinària i justifiquen la importància que la nostra Mineria dona a aquesta discussió.

Us queixeu moltes vegades que no existeix un esperit de confiança en la societat, que no existeix un esperit de confiança en el poble, que permeti que la República es vagi arrelant, que permeti que es vagin organitzant totes aquelles institucions que han de regir la nostra terra. Jo dic que és precisament la política que s'ha seguit no sols des d'aquests bancs, sinó també des del Parlament de l'Estat espanyol, la que ha produït moltes vegades aquesta desconfiança. Són molts els fets polítics i les disposicions de caràcter econòmic que han portat l'atur forçós del nostre poble a xifres que ja comencen a inquietar. Vosaltres cerqueu remei a aquest problema tan interessant, a aquest problema tan paorós de l'atur forçós, que està plantejat no solament a Espanya, i a Catalunya, sinó a totes les nacions del món, en virtut de la crisi mundial que s'està desenrotllant. Cal dir que en mesures semblants a les que estan estampades en el Projecte que avui està damunt la Mesa, amb aquestes mesures forçosament ha de créixer l'atur forçós i de vosaltres es podria dir que en cercar remei feu com aquell sevillà, Joan de Robles, que feia els hospitals, però abans havia fet els pobres.

Fa dos anys ja que homes del vostre Partit ocupen els càrrecs representatius, els càrrecs directrius de l'Ajuntament de Barcelona; i jo voldria preguntar-vos què han fet aquests homes fins ara per a evitar la situació greu a què ha arribat en els moments actuals l'Ajuntament de Barcelona. Jo no he de donar a aquests homes la culpa total de la situació en què es troba el nostre Ajuntament; però sí he de dir que des del 1931 fins al 1933, fins al moment actual, no han fet res per a evitar la situació en què ens trobem; que han atacat sempre la línia de mínima resistència; que no han fet més que cercar solucions provisòries; que no han mirat, que no han posat cura en disminuir tota classe de despeses innecessàries, despeses de luxe, que no han posat cura ni tan sols d'obtenir de l'Estat aquelles ajudes que altres ciutats espanyoles han obtingut, i que la vostra influència dintre del Parlament espanyol hauria assolit amb facilitat. I ara, precipitadament, sense temps per a discutir-los, apremiats per la vigència del Pressupost que es diu que no podria regir tot el reste de l'any, cerqueu el mitjà per a sortir d'aquesta situació angoixosa i voleu que el Parlament de Catalunya en el terme de pocs dies i sense estudi o amb un estudi molt precipitat, i sense els antecedents necessaris per a poder-se formar un judici convenient de la importància del problema i de les possibilitats de les diferents solucions; voleu que resolgui ara aquest problema.

Se'ns ha acusat moltes vegades de què actuacions dels homes de la nostra ideologia, de què actuacions d'altres Partits polítics, han vingut endarrerint les solucions o dificultant-les i així s'ha arribat a l'estat en què avui es troba l'Ajuntament; i jo us dic que

si no fos la situació actual del mercat de valors a la nostra terra, si no fos per les dificultats del moment present, no estaria ara aquest Projecte damunt de la Mesa, sinó que mitjançant una emissió d'emprèstit, l'Ajuntament de Barcelona hauria resolt les dificultats del moment present.

Per raó del meu càrrec he hagut d'intervenir diverses vegades en assumptes i conflictes de suspensió de pagaments; i us dic que quan aquesta suspensió de pagaments es produeix per dificultats de qualsevol ordre, inclús per mala administració del comerciant; quan es veu que el comerciant aquest ha fet tots els esforços possibles per a sortir de la seva situació, sobretot quan es veu que aquest comerciant dona tot el que té, lliura tots els seus béns als creditors, aleshores aquests miren sempre amb indulgència i tracten amb simpatia i amb benignitat a aquest home que ha arribat a aquella difícil situació econòmica; però quan els creditors veuen que aquell comerciant que està en suspensió de pagaments continua portant la mateixa vida de sempre, quan aquest comerciant continua fent una vida de luxe i de disbauxa, aleshores, vertaderament, es promou la indignació dels seus creditors i neguen a aquell comerciant tota classe de facilitats per a sortir de la seva angoixosa situació. I això és el que passarà, això és el que el poble de Barcelona pensarà de la situació actual del seu Ajuntament.

¿Es que l'Ajuntament de Barcelona ha esgotat ja els esforços que la legislació i el seu Govern li permeten per a no arribar a aquesta situació d'haver de demanar aquestes autoritzacions al Parlament? ¿Quina reorganització de serveis ha fet l'Ajuntament? ¿A quina supressió de serveis innecessaris i de luxe ha arribat? ¿Quina reducció en les seves plantilles d'empleats ha fet aquest Ajuntament abans d'acudir al Parlament en sollicitud d'aquest augment extraordinari d'arbitris que li permeti ajornar durant cinc anys l'amortització del Deute municipal? Barcelona, davant d'aquest Projecte, veurà com les xifres del Pressupost del seu Ajuntament continuen augmentant, i veurà que inclús aquell intent de la vostra majoria en l'Ajuntament de Barcelona, de l'any passat, del 1932, per a disminuir en un 25 per 100 la plantilla d'empleats, no ha estat continuat en el Pressupost d'enguany, sinó que al contrari es consigna un augment de 4 milions de pessetes per a despeses de personal. Però jo he de dir-vos que encara que l'Ajuntament de Barcelona hagués fet aquest esforç — i lamento que no l'hagi fet — la Generalitat de Catalunya tampoc podria, tampoc deuria concedir-li les autoritzacions pels augments que sollicita. En els moments en què Catalunya, en els moments en què la Generalitat de Catalunya ha d'estructurar la seva vida econòmica, en un moment en què Catalunya ha d'organitzar la seva Hisenda, és un perill extraordinari, un perill de caràcter tècnic donar autoritzacions que el dia de demà podem haver de lamentar, que el dia de demà poden venir a dificultar la solució del propi problema, i sobretot la solució del problema integral de tot Catalunya. L'impost o l'arbitri sobre solars, l'arbitri sobre producte brut de les empreses de serveis públics, l'arbitri sobre el producte net d'algunes societats anònimes i altres arbitris complementaris del mateix, el recàrrec sobre contribució industrial, tot això són formes per imposició que deuran mereixer una consideració especial de la Generalitat

de Catalunya i del nostre Parlament quan arribi el moment d'estructurar la nostra Hisenda. Donar ara facilitats a l'Ajuntament de Barcelona en aquest sentit, és crear dificultats a la Generalitat i al Parlament pel dia de demà. Està clar que podria dir-se que el que ara es concedeix a l'Ajuntament de Barcelona, podria correspondre el dia de demà a la Hisenda de la Generalitat; però jo us diré que les variacions pels sistemes i formes tributàries comporten sempre grans perturbacions pel poble, grans perturbacions pels organismes administratius, perquè en qüestió d'impostos pot dir-se el mateix que es diu del vi, o sigui que quan més vell, més bo és.

Les autoritzacions que es demanen per aquest Projecte són autoritzacions que agreujaran el problema en el dia de demà; perquè el que es proposa avui és un mètode completament anàrquic, es proposa un mètode de subvenir aquestes atencions per fer front a la situació difícil de l'Ajuntament, sense un ordre ni concert. Les autoritzacions que es demanen per aquest Projecte vénen a ésser una mena de pedaç, que si vosaltres amb els vostres vots les aproveu, posareu en l'edifici de les finances municipals, pedaç que no afegeix res a la bellesa de l'edifici i que les més de les vegades tampoc afegeix res a la seva seguretat i fortalesa. En cap part del món es fan les reformes de les Hisendes municipals, ni es subvenen aquestes necessitats amb reformes de caràcter sistemàtic, de caràcter general. Ens ho deia ahir el meu amic senyor Vidal i Guardiola, i he de repetir-ho jo avui, que no sols en els Estats estrangers, no sols a Anglaterra, per la reforma del 1929, no sols les reformes locals alemanyes de després de la guerra, tenen aquest caràcter de generalitat, tenen aquest caràcter sistemàtic que han de revestir les modificacions a les Hisendes dels organismes públics, sinó que aquí a Espanya també totes les transformacions que s'han fet, totes les modificacions de les Hisendes locals, han tingut aquest caràcter sistemàtic i de generalitat. I basta recordar per a fer fort el meu assert aquelles campanyes sobre les transformacions de les Hisendes locals, conseqüència de la supressió de l'impost de consums en el període Canalejas o aquell període d'exaccions locals que també tenen un caràcter orgànic, sistemàtic i general.

Però a més, aquí a Catalunya, en qüestions de tributació, en problemes econòmics hem d'anar amb una cautela extraordinària, amb una cautela i amb un compte superior al que s'hauria d'exigir als altres comerciants de l'Estat espanyol, perquè Catalunya no és una nació independent, forma part d'un organisme molt gran i tota diferència de tributació feta en la seva regió en relació amb les altres d'Espanya està exposada a produir grans perturbacions de caràcter econòmic a Catalunya, està exposada a produir trasllacions de la riquesa d'una a altra regió, cosa de perill i desavantatge per a la nostra terra perquè com que la nostra terra té un nivell de riquesa més elevat, les trasllacions es faran forçosament des de Catalunya a la resta d'Espanya i no pas de la resta d'Espanya a Catalunya.

Abans de votar aquest Projecte penseu en els efectes econòmics que poden produir algunes de les mesures que en el Projecte es proposen. No penseu solament en què les xifres que s'obtidran d'aquests arbitris són xifres que vindran a omplir

uns buits que avui existeixen en la Hisenda municipal. Totes aquestes xifres tindran no solament la finalitat d'omplir aquest objectiu primordial, sinó també unes repercussions dintre de la vida econòmica de la nostra ciutat i algunes d'elles dintre de la vida econòmica de Catalunya, com per exemple en els lloguers, els magatzems i les repercussions que derivaran de l'aplicació de l'arbitri sobre el producte net de les societats anònimes i els dos arbitris que podríem dir apèndix d'aquest, com l'impost sobre el capital en els casos que no hi hagi producte net i els pagaments dels industrials que tributin per utilitats després de tributar per industrial. Tot això pot tenir gran transcendència i aportar modificacions en la indústria de la nostra terra. Jo he hagut d'intervenir recentment en el trasllat d'una indústria d'aquí, de Catalunya, a terres centrals d'Espanya. S'han donat altres casos també. Penseu doncs que la repercussió d'algun d'aquests arbitris pot augmentar aquests èxodes que ja s'han iniciat i dels que n'hi ha alguns exemples d'indústries de Catalunya que s'han traslladat a la resta d'Espanya. I si moltes d'elles no es poden traslladar perquè existeixen dificultats, no feu que amb aquests arbitris aquí establerts les debilitin mentre en neixen altres de semblants en altres terres espanyoles.

Diversos Srs. DIPUTATS de Lliga Catalana: Molt bé.

El Sr. TALLADA: I tot això, tots aquests augments i gravàmens que han de caure sobre els ciutadans barcelonins, penseu que tenen efecte en una època de fonda crisi industrial, en una època en què els industrials i els comerciants han de mirar amb molta més justesa totes les seves despeses i tots els tributs que sobre d'ells pesen.

S'ha dit moltes vegades que la crisi industrial, que la crisi econòmica del món ve agreujada extraordinàriament pel creixement dels Pressupostos dels Estats en els darrers temps, principalment després de la guerra europea. També heu de tenir present això, que en mig de la crisi econòmica actual no és el moment més a propòsit perquè els Pressupostos s'inflessin com s'ha vingut fent des d'anys anteriors. I quan s'estan posant i es pretenen posar al contribuent de Barcelona una sèrie de càrregues, ve a agreujar aquest problema la proposta d'una suspensió d'amortització del Deute municipal, proposta feta sense conveni de cap mena amb els seus creditors i proposta en la qual els dos sistemes de «quita» i «espera» que caracteritzen les suspensions de pagaments han estat a la vegada emprats per l'Ajuntament ja que és una «espera» el termini de cinc anys en l'amortització i una «quita» el voler pagar a molts creditors amb uns títols del Deute obligant-los a quedar-se amb unes obligacions al tipus de noranta, quan en relació amb les cotitzacions actuals representen vint enters sota aquesta xifra. La suspensió és sempre greu en tota mena d'emprèstits, però aquesta suspensió en el cas actual adquireix una gravetat extraordinària quan es vol aplicar no solament a una part del Deute municipal, sinó a tots, comprnent emprèstits que tenen unes característiques especials i determinades i que al meu entendre mereixien ésser objecte d'estudi per tal d'evitar l'aplicació d'aquest principi a deter-

minats emprèstits. Em refereixo a l'emprèstit de l'Exposició que en realitat era un emprèstit de curt termini i que en realitat venien a ésser una mena de Bons de Tresoreria i s'aplica el criteri de l'amortització com si es tractés d'Obligacions emeses a llarg termini. I sobretot, que s'apliqui el mateix precepte a altres emprèstits produïts o vinguts a conseqüència de la dècima en els quals hi ha disposicions, hi ha principis i condicions en la seva emissió que fan veritablement il·lògic, que fan absurd que es vulgui aplicar el mateix procediment sense tenir en compte que havent-hi Tribunals de justícia si els que sofreixen d'aquests rigors de l'Ajuntament de Barcelona en voler ajornar les amortitzacions del seu Deute, recorresin davant dels Tribunals de justícia, tenen moltes probabilitats, al meu entendre, de guanyar els plets que plantejessin contra l'Ajuntament.

No he de tractar d'aquest assumpte en detall ja que en la discussió de les esmenes donarem més detalls i farem altres consideracions, però crec que és un deure esmentar en el moment actual un paràgraf de les condicions de l'emissió dels tres-cents mil títols del Deute municipal de Barcelona, any 1921, que diu: «En todo caso los ingresos que la Delegación de Hacienda satisface procedentes de la dècima serán abonados directamente a una cuenta especial afecta exclusivamente al servicio de intereses y amortización de los títulos.» I en les condicions de l'emissió de catorze mil títols del Deute municipal de Barcelona, 6 per 100 any 1928, «transformació de Sarrià», en la condició tercera es diu: «Además de la amortización ordinaria mediante sorteos, el Ayuntamiento deberá continuar las amortizaciones extraordinarias por compras en bolsa si los títulos se cotizasen por debajo de la par con el producto de la contribución especial de mejoras consignado en el Presupuesto extraordinario del año 1925.» I més endavant, en la condició vuitena es diu: «Esta emisión de la Deuda municipal se destina única i exclusivamente a anticipar con carácter reintegrable el importe de las contribuciones especiales de mejoras consignadas en el Presupuesto extraordinario para 1925, y a medida que el Ayuntamiento vaya percibiendo el importe de dichas contribuciones especiales de mejoras deberá destinar las cantidades percibidas a autorizaciones extraordinarias, de acuerdo con lo que establece la condición tercera que precede.» Ja veieu si té gravetat al meu entendre el voler aplicar aquesta suspensió d'amortització als emprèstits que reuneixin les condicions dels que acabo d'esmentar.

Indubtablement, els Pressupostos dels Estats, els Pressupostos dels organismes públics poden anar creixent. No hi ha inconvenients de caràcter econòmic en què creixin quan creix la riquesa o importància de la població a la qual regeixin aquests organismes polítics, però en els actuals moments, quan els industrials estan sofrint els rigors de la crisi i mantenen les seves indústries solament per a justificar l'ocupació dels obrers que estan al seu càrrec, quan els comerciants veuen disminuir la importància de les seves operacions i el rentista sofreix la baixa de les cotitzacions dels seus valors i els espectacles travessen

també una crisi i els obrers es troben afectats pel problema de l'atur forçós, imposar aquestes mesures és una cosa al meu entendre perjudicial per a la nostra economia i representa un perill que hauria d'estar en el desig de tots evitar.

Ja veieu, davant de totes aquestes consideracions que acabo de fer, si és vertaderament justificat que la nostra Minoria hagi començat i continuï fent una enèrgica oposició a aquest dictamen. Però com que la nostra posició no ha d'ésser solament negativa, com que nosaltres no venim a criticar allò que es vol fer, sinó que entenem que és el nostre deure també intentar cercar solucions a aquests problemes que nosaltres creiem que no es resolen amb el procediment que marca el dictamen que està damunt la taula, jo em permeto fer al Govern de Catalunya, em permeto fer al Parlament, una suggerència. L'Ajuntament de Barcelona té en els moments actuals un Pressupost; aquest Pressupost — deficient, naturalment — no hi ha inconvenient crec perquè pogués continuar regint per un termini curt, perquè continués regint per un mes, per exemple, i aleshores nosaltres estem disposats de donar-vos tota la nostra col·laboració per a estudiar ací i estudiar fora d'ací quines altres solucions serien possibles per a resoldre aquest problema que té plantejat l'Ajuntament de Barcelona, solucions que no portessin totes les dificultats i tots els perills que estan continguts en el Projecte que està damunt de la taula. (*Molt bé, en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Duran i Ventosa, com a representant de la Minoria de Lliga Catalana.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Senyors Diputats: Una de les particularitats d'aquesta Assemblea, que la hauria de fer apta especialment per a debatre qüestions de la naturalesa de la que en aquest moment ens té reunits, és la de què — no ho tinc calculat d'una manera exacta — però penso que, potser, una tercera part o més dels Diputats que constitueixen l'actual Parlament de Catalunya o són o han estat elements actius en l'administració municipal. Per la seva cara i pels noms d'alguns dels Diputats que m'escolten, hi veig Alcaldes en exercici de diverses importants poblacions de Catalunya; altres havien estat, com nosaltres mateixos, Regidors de diverses poblacions; altres, sense haver exercit un càrrec d'elecció popular, han tingut intervenció en corporacions municipals; tots, en conjunt, haveu demostrat un interès especial per les qüestions de règim local; i, segurament, que no hi deu haver hagut ningú que, en les seves propagandes de caràcter polític no hagi parlat un dia o altre de l'autonomia municipal. Doncs bé, amb tot i la vostra experiència i la grossa o petita qüestions de règim local; i, segurament que no hi haveu trobat mai amb un cas com el que ens trobem en el moment actual. Jo, almenys, confesso que en més de vint-i-cinc anys, potser trenta, d'experiència administrativa, no havia vist mai el Pressupost d'un Ajuntament sotmès a la resolució d'un Parlament. És una cosa veritablement...

El Sr. CASANOVES : No l'hi sotmetem pas, senyor Duran i Ventosa ; es tracta de les autoritzacions.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Jo veig aquí un Parlament de Catalunya, una Assemblea legislativa disminuïda gairebé — jo no voldria molestar ningú — a la categoria d'una d'aquelles històriques Junes de Vocals associats, en les quals una llei antiga i substancialment només derogada, venia a donar un dret superior i anterior, un dret de revisar els Pressupostos que votaven els Ajuntaments elegits pel poble.

El Sr. CASANOVES : No els reviseu pas.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Jo no ho sé, senyor Casanoves, que m'interromp ; però jo li pregaria que no m'interrompés, de manera que si...

El Sr. CASANOVES : Per a desfer l'equívoc.

El Sr. DURAN I VENTOSA : No sé quina idea hom té del que pugui ésser una autorització d'aquesta naturalesa ; però des del moment que es diu que sense aquesta Llei d'autoritzacions no podran prosperar els Pressupostos que ha presentat l'Ajuntament de Barcelona, em sembla que és dir-nos clarament i concreta que hem d'aprovar o refusar aquests Pressupostos. Això ens planteja i — això és el més important ; no discutim detalls ni paraules — ens planteja el problema del sentit en què el Govern de la Generalitat de Catalunya s'encara amb els problemes de l'Administració Local, i és per això que crec que aquest problema doctrinal té una transcendència superior al cas anecdòtic d'aprovar o no aprovar unes autoritzacions a l'Ajuntament de Barcelona. I això fa també que si bé sempre — per aquesta mateixa raó que indicava el company senyor Tallada de què Catalunya té un cap molt gros, i, per consegüent, tot el que afecta al cap interessa a tot Catalunya — per la transcendència que té tot el que acordarem respecte de la ciutat de Barcelona, ha de tenir per a tot el restant de Catalunya ; però, a més, aquesta qüestió doctrinal té una importància per a tots els altres Ajuntaments, grans o petits, i tot el conjunt del territori de Catalunya ; perquè es desprèn d'aquí que el Govern actual de la Generalitat inaugura un sistema d'Administració Local — que jo ara no diré si és bo o dolent — però és nou. És tan nou, que, com he dit, el cas actual no s'havia donat mai. Quina relació té això ? Ens trobem en els inicis de l'autonomia de Catalunya ; ens trobem en els moments en què hem d'anar-nos a plantejar els diferents problemes que afecten a la vida interna del nostre poble. Un dels més capitals és, potser, en el que l'esfera d'acció la tenim més clara i més expedita en l'Estatut ; és aquella de la qual n'esperem més els ciutadans de Catalunya ; és tot el que fa referència al règim local. Ara bé, ¿és que anem a emprendre els problemes del règim local inspirant-nos en les doctrines de l'autonomia municipal, o és que els anem a emprendre en aquesta espècie de criteri de què el Parlament de Catalunya, senyor i superior a tot, és el que ha d'anar a determinar les directives que en cada cas ha de tenir l'Administració Local ? ¿Què vol dir autonomia municipal ? Ni en allò que fa referència

a res, podríem dir que autonomia absoluta no n'hi ha ; la paraula autonomia absoluta és in-existent. ¿Què vol dir autonomia quan ens referim a l'autonomia municipal ? Vol dir que és un regíme dintre del qual una llei general determina una esfera d'acció dels Ajuntaments, dintre de la qual els Ajuntaments representants dels pobles, són lliures d'actuar interpretant la voluntat i servint els interessos dels ciutadans. Hi ha d'haver una esfera d'acció prèviament delimitada, perquè és l'única manera de què puguin els representants del poble en l'Ajuntament servir aquests mateixos interessos. I aquesta determinació prèvia d'aquesta esfera d'acció que marca la vida municipal, serveix, per una banda, per a la determinació dels drets dels Ajuntaments en la seva actuació ; serveix, al mateix temps, de garantia als ciutadans perquè sàpiguen dintre de quines facultats es poden moure els seus representants. Hi ha un dret i unes obligacions, unes facultats i unes garanties, dintre d'això s'hi pot moure l'autonomia. Però si ens trobem en un cas en què hi ha un Ajuntament, avui l'Ajuntament de Barcelona, demà, perquè no, l'Ajuntament de Sabadell o de Manresa o de Sant Feliu de Codines, que tenen una certa llibertat per a anar actuant i fer-se uns Pressupostos lliurement, a reserva de portar després aquests Pressupostos al Parlament de Catalunya i el Parlament de Catalunya li diu : ara te'ls aprofitarem amb aquestes condicions o amb aquestes altres, ¿on queda l'autonomia municipal ? Aparentment es dirà : No, si no es tracta d'això ; no es tracta pas de cercenar facultats a l'Ajuntament de Barcelona, si es tracta de servir-lo. No, no ; en el moment en què el Parlament de Catalunya tingui el dret d'anar a concedir unes determinades autoritzacions a l'Ajuntament de Barcelona és evident que té el dret de negar-les. No hi ha la possibilitat de donar sense la possibilitat de refusar, i llavors, ¿us heu fixat amb la gravetat i transcendència que té tot això ? ¿Us heu fixat que això vulnera en absolut tota la doctrina de l'autonomia municipal ? Jo us diré un cas pràctic : No sé si aquí es donarà o no es donarà. Entre aquestes autoritzacions sembla que n'hi ha hagut una que per unes influències molt poderoses que hi havia, influències molt altes, i no em refereixo com a influència alta a la del President de la Generalitat ; crec que encara hi ha una influència més alta, potser, que aquesta, que és la dels rabassaires interessats, probablement, que no quedés perjudicada la importació dels vins a la ciutat de Barcelona. Tinc entès que s'ha modificat una de les condicions, una de les clàusules d'aquest Pressupost ; i, ara bé, fixeuvos en aquest cas anecdòtic, incidental només. Els Ajuntaments tenen l'obligació de presentar els seus Pressupostos completament nivellats, de manera que, quan l'Ajuntament ha fet els seus Pressupostos, ha dit, necessito — perquè els Ajuntaments també tenen l'obligació de fer primer el Pressupost de despeses que el d'ingressos —, necessito, suposem, 108 milions de pessetes, i, per consegüent, vaig a arbitrar recursos per valor de 108 milions de pessetes, i perquè necessito aquests 108 milions de pessetes demano aquestes autoritzacions. En el moment en què

se n'hi nega una, evidentment aquests 108 milions de pessetes no poden sortir, de manera que aquest Pressupost ha de quedar necessàriament desnivellat. Desnivellat, per què? ¿Per un acte d'un Ajuntament que actua dintre la seva esfera autònoma? No. Quedarà desnivellat per un acte d'un poder que li és extern. Ja sé que el senyor Casanoves em dirà: No, si pràcticament resultarà igual, perquè el càlcul s'havia fet milió més milió menys.

El Sr. CASANOVES: No, senyor Duran, no tant. No interpreti el que jo diria.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Es que es posa el drap abans del cop.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Ara parlem en el terreny purament doctrinal i en el terreny purament doctrinal ve això a demostrar la impossibilitat absoluta de què es puguin presentar Pressupostos nivellats si els Ajuntaments no es mouen exclusivament dintre una esfera d'acció prelimitada, predeterminedada per una llei. Però, què succeiria si les autoritzacions que demana l'Ajuntament de Barcelona les hagués demanat o les hagués d'haver-les de demanar qualsevol del miler d'Ajuntaments que constitueixen el territori català? ¿Com ho faria en aquest Parlament? ¿Seria possible que substituïssim un sistema bo o dolent, però que fins ara és l'únic que hem conegut per aquest altre sistema de les aprovacions a postiori d'aquells disbarats o d'aquelles equivocacions que haguessin comès els Ajuntaments? Penseu si això té molta gravetat, perquè en aquesta forma l'autonomia municipal desapareix en absolut. Si és que el criteri del Govern de la Generalitat actual és el de prosseguir per aquest sistema, acomiadem-nos d'autonomia municipal, perquè no podré creure mai que autonomia municipal hagi d'ésser la subjecció dels acords dels Ajuntaments a un poder extern. No pas, com m'interrompia amablement el senyor Conseller Delegat, per a posar-me el drap abans del cop. No; al cap i a la fi és que és una polèmica normal el que es previnguin els arguments que ens puguin fer en contra. Se'ns dirà: Oh, si això ha passat moltes vegades. No, no ha passat mai, el que ha succeït alguna vegada és que Ajuntaments han demanat autoritzacions al Govern per a l'aplicació de determinats arbitris o determinades condicions que els Governos en virtut també d'unes lleis anteriors s'haguessin reservat la facultat d'atorgar o negar. No recordo — aquí hi ha persones que tenen més experiència que jo —, no recordo que mai s'hagi posat això davant un Pressupost definitivament aprovat amb la premura i pressió amb què s'ha presentat aquest que se'ns està dient que si dintre 48 hores no queda aprovat aquest Projecte de Llei, no podrà funcionar l'Ajuntament de Barcelona. No serà exacte potser, però se'ns diu que hem d'actuar sota una pressió, perquè s'han d'aprovar sota una pressió i no recordo si mai el Congrés dels Diputats a Madrid s'ha trobat en el cas d'aprovar un Pressupost determinat de cap dels moltíssims Ajuntaments que hi ha a Espanya.

I fetes aquestes manifestacions, com que volia només plantejar aquest problema doctrinal i m'agradava saber realment si anem pel camí de la negació de l'autonomia municipal sota la base d'una protecció que el Parlament dispensi als Ajuntaments, o se'ns afirmaven encara els principis d'autonomia municipi-

pal, nosaltres salvem la nostra responsabilitat després d'haver fet aquestes manifestacions.

El Sr. SERRA I MORET: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Serra i Moret, per a fixar la posició de la seva Minoria.

El Sr. SERRA I MORET: Planteja el senyor Duran i Ventosa un problema que al nostre entendre no és completament ben enfocat. Deia el senyor Duran i Ventosa que en virtut d'aquest Projecte d'autoritzacions es posa en perill l'autonomia municipal. En concret, crec que és aquest motiu del seu argument. Nosaltres entenem que la qüestió de l'autonomia municipal en aquest cas no entra ni tan sols en tela de judici i amb els mateixos arguments del senyor Duran i Ventosa pot demostrar-se la nostra tesi. Deia el senyor Duran i Ventosa que l'autonomia municipal consisteix en aquella llibertat que tenen els Ajuntaments per a moure's dintre aquella esfera d'acció predeterminedada per la llei. En efecte, aquesta és l'autonomia municipal. Tenim ara instruments legals força deficientes. En realitat jo crec que qualsevol jurista es veuria en greu dificultat per a poder determinar fins a quin punt els Ajuntaments poden exercir les seves facultats dintre un marc legal com no fos referint-se sempre a la Llei bàsica municipal a les diverses disposicions que han vingut modificant-la aquests últims anys. Si l'Ajuntament de Barcelona es troba que dintre aquesta limitació no pot cobrir aquell marc de despeses que ha fixat en el seu Pressupost, què ha de fer l'Ajuntament de Barcelona? ¿Què ha de fer l'Ajuntament de Barcelona, sinó demanar que s'eixampli aquest radi d'acció per tal de poder cobrir aquelles despeses prèviament calculades o prèviament fixades? Crec que l'autonomia municipal en aquest cas no passa el més petit perill. L'autonomia municipal l'exerceix l'Ajuntament de Barcelona dintre de l'àmbit de les seves facultats i si no s'hagués excedit gens, si cregués que dintre dels límits dels impostos d'ella o que l'Ajuntament ja té organitzat i establerts podia cobrir tot el marc de despeses que ella prefixa, crec que no demanaria autorització de cap mena i no vindria al Parlament cap qüestió relativa a l'Ajuntament de Barcelona.

És doncs un cas clar, perfectament clar, d'un excés — diguem-ho així — que vol cometre l'Ajuntament de Barcelona, en relació a les lleis que regulen la seva actuació o els límits que té marcats la llei per l'establiment d'impostos i de tributs, i necessita com és natural, una autorització, per a moure's dintre de l'excés, fora de les fronteres fixades per la llei. És doncs clar que havia de portar-se aquest Projecte al Parlament. El que potser sí és excessiu, senyors Diputats, és discutir l'actuació de l'Ajuntament de Barcelona dintre del Parlament. Això potser és l'únic atac que sofreix l'autonomia municipal, perquè nosaltres no estem autoritzats per a discutir l'actuació dels Consellers municipals de Barcelona.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però per a fomentar la disbauxa...

El Sr. SERRA I MORET: Podem nosaltres senyors Diputats aprovar o desaprovar aquestes autoritzacions, podem atorgar-les o podem negar-les, però de cap manera nosaltres podem formar judici i emetre opinió respecte a l'actuació dels

Regidors de Barcelona o del seu Ajuntament actual. És l'únic atac que jo hi veig aquí a l'autonomia municipal. Nosaltres ahir, per mitjà d'un dels nostres representants, vàrem manifestar la nostra opinió adversa a la concessió d'aquestes autoritzacions; tenim motius que no vàrem exposar precisament pel respecte que ens mereix l'autonomia municipal, perquè nosaltres no hem volgut mai entrar a dilucidar aquí si és bona o és dolenta l'administració que fan els Regidors de Barcelona; no ens considerem autoritzats per aquesta feina; podem tenir les nostres opinions particulars, però no és aquí el lloc d'exposar-les, al nostre entendre. En canvi, sense que els hi regateïgi jo el dret que tenen els representants de la Lliga Catalana de manifestar aquí les seves opinions, durant tot el transcurs d'aquest debat no hem sentit altre cosa que una censura constant de l'actuació dels Regidors de Barcelona. Tampoc anem a defensar-los, perquè ja he dit que teníem les nostres opinions, i que no considerem que aquí és el lloc d'exposar-les.

Cap problema, per a nosaltres, existeix d'autonomia municipal; existeix el fet concret de què l'Ajuntament de Barcelona, amb un Pressupost ben fet o mal fet — nosaltres no ens hi fiquem — amb una quantia de despeses justificables o no — tampoc ens hi fiquem — necessita cobrir aquestes despeses per mitjà d'un augment en els seus tributs i necessita a més, segons creu l'Ajuntament, una autorització per a ajornar l'amortització del seu Deute. El Parlament ho concedirà o no ho concedirà, però prengui la resolució que vulgui el Parlament, l'autonomia municipal surt d'això completament intacta. Vindrà un dia, senyor Duran i Ventosa, que nosaltres discutirem la Llei municipal, que s'ha de fer per a Catalunya; aleshores fixarem els límits i els termes d'aquesta autonomia. Avui per avui hi han unes lleis antigues, unes lleis potser inadequades, però unes lleis encara vigents, i quan un Ajuntament vulgui sortir-se del marc d'aquestes lleis no té més remei que recórrer al Parlament de Catalunya que és l'únic que pot autoritzar qualsevol excés, qualsevol extralimitació — diguem-ho així — de les lleis actuals.

Crec que la posició nostra és clara i crec que és ben clara l'actuació del Parlament, i repeteixo una vegada més que ahir vàrem fixar la nostra posició respecte a aquestes autoritzacions, a les quals som nosaltres, en esperit, completament contraris.

El Sr. DURAN I VENTOSA: Jo he tingut molt de gust en escoltar al senyor Serra i Moret, però jo a qui em dirigia era al Govern i d'ell desitjaria saber l'opinió. Ja després contestaré al senyor Serra i Moret, però ara, de moment, espero el que em digui el Govern.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Delegat.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Senyors Diputats: Vaig a contestar de primer, invertint l'ordre cronològic, precisament per l'actualitat de l'incident, el que acaba d'exposar el senyor Duran i Ventosa. Parlaré després de tot el problema, amb

caràcter general. I jo m'he de referir a l'aspecte que ell ha tractat i he d'afegir que a nosaltres ens complau d'una manera extraordinària la forma amb què el senyor Duran i Ventosa ha plantejat aquest problema, perquè hi veiem la justificació més sòlida de la nostra posició en aquesta qüestió i, en canvi, la censura implícita, sense ésser aquest el propòsit de la V. S., de la situació en què s'ha posat la Minoria de Lliga Catalana respecte aquest assumpte. Jo he d'agrair al company senyor Serra i Moret que ja hagi iniciat aquesta resposta i que haguem coincidit tan exactament que quasi hauré de repetir, procurant resumir en allò que em sembli que és necessari per a la meva argumentació, el que ell ha dit per a contestar al senyor Duran i Ventosa.

Precisament la nostra posició en aquest problema és de màxim respecte per a l'autonomia municipal. Jo, en aquest moment, havia demanat — encara que no hi ha hagut temps de portar-m'ho — el *Butlletí de la Generalitat* en el qual hi ha el preàmbul del Projecte de Llei presentat al Parlament; però he de dir, perquè ho recordo prou bé, que en aquest preàmbul precisament s'indica aquest punt de vista. Diu aquest preàmbul, que ara m'acaben de lliurar: «El Consell Executiu ha examinat amb tot interès l'assumpte, per la consideració que li mereix l'Ajuntament de Barcelona i per la importància de les qüestions plantejades. Com a resultat d'un detingut estudi ha arribat al convenciment que no podia negar-se a facilitar l'adopció de les mesures que l'Ajuntament de Barcelona creu necessàries prendre per a l'enfortiment i sanejament de les seves finances. Es sent criteri de l'Ajuntament que el crèdit municipal en patia del dèficit crònic amb què venien liquidant-se els Pressupostos el qual portava a una situació insoluble, i que havia arribat l'hora de rectificar coratjosament la tradició financera del Municipi, no podia tampoc el Consell regatejar-li els mitjans per a assolir aquest propòsit, encara que el fer-ho exigeixi sacrificis sensibles però inevitables en un problema tan greu i que ve arrossegant-se de tant temps.»

Es aquesta exactament la nostra posició. Si l'Ajuntament de Barcelona, el qual té, com tots els Ajuntaments de Catalunya, la nostra màxima consideració, però hi hem de considerar a més el cas de la seva importància, en ús de la seva autoritat com a Corporació municipal, creu que és necessari prendre unes mesures pel sanejament de la seva Hisenda municipal, nosaltres creiem que, respectant en absolut aquesta autonomia, no podem oposar-nos-hi; nosaltres podem tenir el superior control en el cas de què creguéssim que això era atemptatori al conjunt de l'economia, de les finances generals, però, en canvi, no podem entrar, com ha dit el senyor Serra i Moret, en la discussió de cada un dels extrems d'aquesta autorització, perquè aquest seria l'atac més gros que faríem a l'autonomia municipal. De manera que aquesta és precisament la nostra posició, i jo molt sovint hauré de retreure aquestes paraules del senyor Duran i Ventosa, possiblement en la discussió de l'articulat, i hauré de retreure també altres paraules del senyor Vidal i Guardiola, amb les que estem absolutament d'acord, quan va dir el dia anterior, si no recordo malament, que no s'havia de discutir aquí el

Pressupost municipal de l'Ajuntament de Barcelona, sinó que s'havia de tractar del problema de conjunt. De totes maneres, s'ha començat a discutir i veurem com ho continuarem discutint o ho continuaran discutint les VV. SS., car nosaltres tenim el convenciment de què és necessari que, exercint el superior control, no hem d'entrar en la discussió detallada, minuciosa, del que han d'ésser funcions dels Regidors de l'Ajuntament de Barcelona, sinó mirar el problema amb aquella visió de conjunt a què ens obliga la nostra posició de Parlament, al qual estan sotmeses les qüestions de règim local de Catalunya. Deia el senyor Duran i Ventosa que aquesta era una qüestió de la qual no hi havia precedents, i jo he d'advertir-li — és un punt al qual després m'hauré de referir — que se'n dona un antecedent evidentment semblant precisament en el Pressupost confeccionat pel mateix Ajuntament de Barcelona l'any 1931. En el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona de l'any 1931, essent Tinent d'Alcalde de Finances el senyor Maynés, el 15 de novembre es demanen unes autoritzacions i es diu, en posar aquella partida a la qual m'he de referir més llargament després i que ara episòdicament recordo per a contestar al senyor Duran i Ventosa, «S'han demanat unes autoritzacions pels impostos, que es calcula que vindran abans d'acabar l'any.» Això es diu el 15 de novembre. Aquestes autoritzacions no vingueren abans de fi d'any, i el primer Decret que en parlava era el del 3 de febrer següent. De manera, doncs, que té un precedent exacte, hi ha el cas de l'Ajuntament de Barcelona, que es dirigeix al Poder al qual aleshores podia dirigir-se, que era el Govern de Madrid, demanant unes autoritzacions.

Per altra part, demanava el senyor Duran i Ventosa perquè nosaltres hàviem de convalidar — per dir-ho així — aquest acord de l'Ajuntament. I jo, potser serà la meua ignorància jurídica, però a mi em sembla, des del punt de vista de sentit comú, que la cosa és d'una claredat gairebé meridiana, i a mi m'agradaria amb les meves paraules convèncer-ne al senyor Duran i Ventosa. Nosaltres vivim avui, políticament parlant, un règim provisional, un règim transitori. Nosaltres tenim traspassats els serveis en allò que fa referència al règim local, encara no tenim establert res per aquest Parlament, que és el que haurà de fixar les lleis fonamentals que facin referència a aquests assumptes. A la Constitució, a l'Estatut Interior, hi ha articles que es refereixen al conjunt de les finances i a l'Administració de les finances municipals, a la Llei municipal que s'haurà de discutir aquí igualment, a la Llei d'exempcions municipals, això haurà d'ésser desenrotllat amb més detall. Evidentment que en aquest règim transitori l'únic que en aquest cas pot dir la seva paraula, quan es tracti de quelcom que afecti a aquella llei vigent, l'únic que aquesta llei general de la República la pot interpretar i la pot modificar, concedint aquestes autoritzacions, és el Parlament de Catalunya. A mi em fa l'efecte que això està tan clar, que és innecessari voler-ho enterbolir. Nosaltres és en l'ús de les nostres atribucions quan l'Ajuntament de Barcelona, en demanar unes autoritzacions que no estan dintre del contingut exprés de la Llei municipal general vigent a la República, es dirigeix al Parlament

de Catalunya perquè aquest els hi atorgui. I he dit que jo crec que el punt de vista del senyor Duran i Ventosa reforçava extraordinàriament la nostra posició. Nosaltres hem hagut d'estudiar detingudament, amb veritable preocupació, els problemes que planteja el Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona, però he de dir també, que una de les coses que ens han frenat més, que més ens han aturat, és el fet de no voler convertir-nos en l'Ajuntament, convertir-nos — per dir-ho així — en un segon Ajuntament, en aquella Junta de Vocals Associats de la qual parlava el senyor Duran i Ventosa, que no volem ni podem ésser, ha estat precisament aquest respecte a l'autonomia municipal que ens ha fet portar aquest afer a l'aprovació del Parlament, sense pensar que potser si ho haguéssim de fer aquí, entre nosaltres, potser alguns detalls haurien estat diferents; però hem de tenir en compte que aquesta estructuració no ens competeix, sinó que correspon, precisament, a l'Ajuntament de Barcelona. El senyor Duran i Ventosa, en la seva posició ens ha donat, em sembla, el reforç més sòlid a la posició que nosaltres tenim per l'aprovació del Pressupost de l'Ajuntament de Barcelona per part del Parlament de Catalunya.

Ara vaig a parlar ja dels problemes, diríem generals, que vénen a empeltar-se al voltant d'aquest assumpte i que convé que els vegem amb tota l'amplitut, car en fer això, nosaltres, al mateix temps que exposarem la nostra opinió de Govern, haurem de contestar a allò que han dit anteriorment els senyors Duran i Ventosa, Vidal i Guardiola i Tallada i igualment els senyors de la Minoria socialista de Catalunya. La cosa que ha influït més en la nostra preocupació per aquests problemes, ha estat la situació greu, la situació veritablement angoixosa per la qual passa l'Ajuntament de Barcelona. Nosaltres sabem que aquest té — s'ha dit aquí abans, ho hem dit en referir-nos a altres Corporacions — una càrrega feixuga que pesa al seu damunt i que fa molt difícil tenir aquella flexibilitat, podríem dir ara, de caràcter financer que permeti moure's amb una gran llibertat de moviments, i hom es troba molt lligat perquè les solucions s'han d'enquadrar sempre en un marc molt reduït. S'ha parlat aquí del volum del Deute municipal de Barcelona. Tots ho sabem, tots les coneixem aquelles xifres gairebé astronòmiques, podríem dir, amb què ha anat creixent el Deute municipal de Barcelona, que representen, amb llurs càrregues financeres, un gran obstacle a allò que podríem dir-ne la racionalització financera de l'Ajuntament. I és per això que quan nosaltres ens trobem davant d'un problema d'aquesta veritable gravetat, quan ens trobem veritablement angoixats per a donar solucions a aquest problema, ens ha de doldre d'una manera extraordinària que, amb aquella rotunda facilitat que tenen moltes vegades els senyors representants de la Lliga Catalana en interpretar els sentiments dels altres, se'n vingui a donar un sentiment que nosaltres mai hem tingut. El senyor Vidal i Guardiola en un article publicat sota la seva signatura, deia que l'Ajuntament de Barcelona havia fet alegrement aquest Pressupost, i també el Govern de Catalunya el portava alegrement a l'aprovació del

Parlament. El senyor Tallada en la tarda d'avui ha dit que nosaltres havíem contemplat impassiblement com havia vingut aquest problema a produir-se. Jo he de dir, que ni alegrement ni impassiblement. L'hem fet amb veritable preocupació, l'hem fet amb veritable meditació, l'hem fet amb veritable responsabilitat, d'una manera severa. I hem cregut que si l'Ajuntament de Barcelona creia que havia arribat l'hora de sanear les seves finances, no havíem d'ésser nosaltres els que poséssim una barrera a aquest propòsit renovador, sinó que, pel contrari, havíem de facilitar-li; però en fer-ho ho fèiem amb plena responsabilitat d'ajudar-lo a corregir aquelles coses que els Ajuntaments anteriors no haguessin volgut o no haguessin sabut fer. No, senyor Vidal i Guardiola, nosaltres no portem aquest problema aquí alegrement. Nosaltres el portem dolorosament. Però els nostres dolors són conseqüències d'alegries anteriors, i de totes les alegries anteriors d'aquell temps en què es feien tantes disbauxes a l'Ajuntament de Barcelona — aquesta paraula que avui s'ha dit aquí — a conseqüència d'això, nosaltres avui portem la crisi. I que davant de tota l'opinió se'ns vulgui presentar, quan prenem aquestes mesures, com si nosaltres fóssim culpables d'aquesta situació de l'Ajuntament de Barcelona, no s'hi val. Deia la V. S. ahir, i ho repetí, que no ens volia fer retret de les coses anteriors al 12 d'abril. Deia avui mateix el senyor Tallada que no ens donava la culpa total de la situació de l'Ajuntament de Barcelona. Ah! Però crec que no n'hi ha prou en dir això, en dir que a nosaltres no ens fan retret de l'anterior al 12 d'abril, i que no ens volen donar la culpa total de la situació de l'Ajuntament de Barcelona. Nosaltres, en un cas de polèmica semblant, quan es discutia el Pressupost, teníem una gran noblesa, pel fet de repetir i reiterar que nosaltres en fer història econòmica de la nostra Corporació, sabíem separar aquelles coses que crèiem pecats dels dirigents d'aquells temps, d'aquelles altres coses que reputàvem molt més greus i que posàvem a l'estigma de l'opinió pública, del que havien fet els homes de la Dictadura. I aquesta cosa que nosaltres fèiem remarcar, aquí no es fa remarcar, i aquest feix que porta l'Ajuntament de Barcelona, aquesta càrrega financera que té, es silencia i, en canvi, es diu en el moment en què es va a acudir a l'opinió: «Aquests senyors vénen a posar uns impostos.» No es diu a aquestes persones d'ordre que precisament aquestes mesures s'han d'imposar perquè hi hagué un temps que a l'Ajuntament de Barcelona s'hi feien unes veritables disbauxes administratives. Potser a moltes persones els haureu fet enyorar aquells temps anteriors, sense veure que precisament aquells temps han portat a la situació en què avui dia ens trobem. (*Aplaudiments de la Majoria.*) I jo us dic que la gent forçosament veurà aquesta diferència de tracte, que és senzillament injusta, aquesta diferència de tracte que vosaltres teniu pels homes de la República i, en canvi, de benevolença oblidadissa pels homes de la Dictadura. (*Molt bé, molt bé i aplaudiments en la Majoria i Minories socialista i catalanista republicana.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No els he combatut mai jo.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: S'ha dit avui, ho ha dit avui el senyor Tallada, que ofereixen no sols un esperit de crítica, sinó tanmateix un esperit de solució. Jo he de dir-li que el Govern, i crec que també tota la Majoria, considera que cada vegada que se'ns ha ofert aquest esperit col·laboracionista, s'ha demostrat que estàvem disposats a escoltar. Però insistint en el que deia abans el senyor Duran i Ventosa, crec, senyor Tallada, que no és aquí on tan sols ha d'haver-se demostrat aquest esperit, sinó que s'hauria de manifestar en el moment de fer el Pressupost municipal de l'Ajuntament de Barcelona. I recordi el senyor Tallada i recordin les VV. SS. que la Minoria de Lliga Catalana a l'Ajuntament de Barcelona ha fet sempre, en relació al Pressupost, una intensa tasca de crítica, però mai no ha fet una tasca de col·laboració. I quan se'ls hi ha demanat que prestessin, que donessin una solució, que formulessin una solució aleshores deien que no eren ells qui havien de donar la solució, sinó que eren els homes que portaven la responsabilitat del Govern. I és molt estrany que després d'aquesta obra negativa, d'aquesta tasca pura i exclusivament de crítica, de negació de col·laboració dels homes que tenen la responsabilitat del Govern, fent que aquests portessin el pes de totes les solucions, es vulguin presentar les VV. SS. en el sentit en què es presenten ara, és a dir, quan ja el Pressupost està fet, venir amb uns oferiments que aquí no tenen el seu lloc adequat, sinó que ho era l'Ajuntament de Barcelona en el moment de confeccionar-se els Pressupostos; fer en aquell moment i en aquell lloc, els elements de Lliga Catalana no han volgut fer una obra de col·laboració. I és evident que els senyors representants de la Lliga Catalana al Consistori de Barcelona no han ofert aquestes col·laboracions; ho sabem, ho sap tothom, s'han publicat ressenyes de diaris, però a més s'han donat conferències. I ni en conferències ni en articles s'ha donat mai una solució pels elements de Lliga Catalana, que s'han limitat a una tasca pura i exclusiva de crítica. I jo he de dir que aquesta conducta representa una de les dues coses: O que aquestes solucions no les teníeu o que si les teníeu us les heu guardat, eren solucions que teníeu amagades, que no heu exposat al seu degut temps, sens dubte per a obtenir un èxit polític, per a fer-ne una plataforma. (*Molt bé, en la Majoria.*) I, encara, dic que serà pitjor que fos així, que tenint les solucions us les haguéssiu guardat, perquè això demostraria que si davant de la ruïna de Barcelona vosaltres podíeu evitar el gran mal, els estralls, i no donàveu les solucions que teníeu per a evitar-ho, havíeu comès una de les pitjors coses. (*Molt bé, en la Majoria.*) En canvi, jo faig la justícia de creure que en realitat no he comès aquest pecat, per la senzilla raó de què les solucions no les teníeu; o en tot cas, que si les teníeu, les vostres solucions eren semblants, eren similars, eren les més de les vegades idèntiques a les nostres, en forma que unes i altres, les vostres i les nostres, s'assemblaven com una gota d'aigua a una altra gota. Aquesta col·laboració de què parlava el senyor Tallada hauria estat mereixedora d'agraïment, no tan sols per part de l'Esquerra, no pels Partits polítics, sinó per l'opinió pública, per Barcelona, els interessos suprems de la qual es ventilaven. Però no és ara, no és ara l'hora d'aquesta col·laboració, sinó, com ja he dit, en el moment en què els Pressupostos s'havien de

confeccionar; aleshores sí que hauria estat eficaç la vostra col·laboració.

Hem de referir-nos a una cosa de la qual parlava el senyor Vidal i Guardiola el dia anterior. Ens referim a l'autoritat moral, podríem dir-ne així, que pogués tenir l'Ajuntament actual de Barcelona en portar a terme aquesta obra de sanejament financer. L'Ajuntament de Barcelona — el senyor Duran i Ventosa ha tingut desitjos de legalitat extrema — ha votat aquest Pressupost amb les màximes garanties de legalitat, atenenent-se en tot i per tot a allò que la Llei municipal preceptua, a allò que l'Estatut en aquest cas preceptua, i al que fa referència a la votació dels Pressupostos municipals, o sigui, que s'ha votat amb el quòrum, amb la majoria absoluta dels Regidors. De manera que no pot discutir-se aquesta autoritat de l'Ajuntament en ordre als seus Pressupostos, que han estat votats amb totes les característiques i requisits que la legislació imposa. Però, a més, nosaltres no necessitem únicament i exclusiva atenir-nos a aquestes característiques legals, que són per nosaltres d'una necessitat absoluta i indiscutible, d'una necessitat innegable, sinó que nosaltres tenim també molt en compte característiques d'ordre moral. L'Ajuntament de Barcelona, ho deia ahir el nostre company senyor Casanoves, i jo no insistiré sobre aquest particular, l'Ajuntament de Barcelona, repetixo, en el seu historial té el fet d'haver admès quantitats petites, insignificants de deute, en comparació amb exercicis anteriors, però té a més un altre fet en el seu historial, que és el d'haver assolit la recapitació més elevada que hagi assolit cap Ajuntament, i tot això representa una penyora d'administració, i aquesta penyora d'administració jo m'atreveixo a dir que ve avalada pel convenciment general, malgrat les petites incidències que hi ha sobre l'Ajuntament de Barcelona, malgrat les campanyes que s'han fet, malgrat una sèrie de campanyes sobre minúcies i sobre coses petites. En canvi, no hi ha pogut haver sobre l'Ajuntament de Barcelona cap cas comprovat ni cap cosa sospitada d'aquelles que en moltes ocasions en l'Ajuntament de Barcelona han estat objecte d'un vertader escàndol. De manera que l'actuació municipal ha estat d'una honestedat absoluta; i aquesta honestedat li dona autoritat per a poder arribar al seu sanejament financer. (*Molt bé!, molt bé!, en la Majoria.*) Ens parlava també el senyor Vidal i Guardiola d'un altre punt al qual jo tinc també interès en referir-me, encara que ja s'ha estudiat anteriorment en parlar dels problemes que havia plantejat el senyor Duran i Ventosa; el règim transitorial al qual es referia també el senyor Tallada. Efectivament, nosaltres ens trobem en un règim transitori. En aquest règim transitori és el Parlament el que ha de decidir, perquè el Parlament està capacitat per a fer-ho. De totes maneres, hi ha una al·legació que podria semblar en aparença que té una certa força; és la que es referia a què en un règim transitori nosaltres anem a fer una obra de sanejament financer que, certament, té molta importància, i fóra preferible que aquesta obra es fes quan estigués ordenat i articulat el que fa referència als serveis d'ordenació financera. Però jo he de dir al senyor Vidal i Guardiola que el senyor Bausili, en una conferència que va donar l'altre dia...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No és aquí.

El Sr. CASANOVES: Que ho digui al Consistori i se li contestarà.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Ho ha dit.

El Sr. CASANOVES: No ho ha dit mai! (*Rumors d'aprovació en la Majoria.*)

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Ho ha dit també el senyor Tallada en el discurs que ha fet aquesta mateixa tarda. Ha presentat el problema de l'Ajuntament amb tal greutat que jo crec sincerament que és contraproductiu i que millor fóra no haver-ho presentat així; s'ha parlat en el sentit de dir que el nostre Ajuntament, pràcticament, està en una suspensió de pagaments, segons deia el senyor Tallada; i el senyor Bausili parlava de «fallides». Però sigui com sigui, ells mateixos recalquen quina és la situació del nostre Ajuntament. El senyor Bausili recalcava, d'una manera que evidentment no ho havia de fer, dificultats en què podia trobar-se l'Ajuntament de Barcelona pel pagament del cupó d'aquest trimestre. I jo pregunto davant del testimoni de les VV. SS. mateixes, que ens exposen quina és la greutat extraordinària de la situació de l'Ajuntament de Barcelona, com podem nosaltres contemplar impassibles com l'Ajuntament de Barcelona se'n va a la fallida esperant que vingui una sèrie de lleis que poden trigar mesos i fins anys abans no estiguin aprovades. I mentrestant, no sortir d'aquesta situació provisional i transitòria, la qual cosa representa pràcticament passar un temps indefinit. Nosaltres no volem la responsabilitat d'aquest ajornament. Nosaltres tenim el sentit de la responsabilitat i creiem que per damunt de tots els mals, el mal pitjor fóra la caiguda financera de l'Ajuntament de Barcelona. Els pagaments de l'Ajuntament de Barcelona els volem considerar com una cosa sagrada, precisament, no com a crèdits que són, sinó per la forma de com està difós, com està estès, i la quantitat de tenedors modestos que té el paper municipal. Per aquestes consideracions nosaltres creiem que l'estrall major que es podia fer a la nostra economia, no era el de prendre una mesura revisable com aquesta, sinó el no evitar una caiguda financera, una fallida de l'Ajuntament de Barcelona.

I ara, anant contestant les al·lusions que feien les VV. SS. en els discursos, jo m'he de referir també a un altre punt d'un interès extraordinari, sobretot tractat pel senyor Vidal i Guardiola en el seu discurs pronunciat ahir. Preguntava què ha fet l'Estat per a ajudar l'Ajuntament de Barcelona i jo he de reportar aquí uns fets. Recordeu les gestions referents al Pressupost del 1931 relacionades amb l'actuació del senyor Ventosa com a Ministre de Finances de llavors. Jo vull dir al senyor Ventosa que el que em vaig a dir no ho faré en concepte de greuge, perquè no va fer certes coses sinó, simplement, per a dir al senyor Ventosa i Calvell que hi vegi la manifestació de què de vegades, volent fer les coses, hi ha una sèrie de dificultats insuperables que no permeten de fer-les. Aquest serà el sentit del meu judici, i veurà el senyor Vidal com el que feia l'Estat en aquells temps es pot comparar al que l'Estat fa ara per l'Ajuntament de Barcelona. (*Ocupa la presidència el senyor Casanoves.*) Però hi ha més. No vull portar aquest problema a una qüestió de detall, a una qüestió petita; vull plantejar-lo amb tota la seva amplitud, a la qual m'invitava el senyor Vidal i Guardiola. He de dir d'una manera

rotunda, d'una manera clara, que no creguin les VV. SS. que és per a fer un argument fàcil ni de galeria, sinó que per a mi té el moll de la qüestió, que quan pregunten les VV. SS. què ha fet l'Estat per l'Ajuntament de Barcelona i per Catalunya des del punt de vista financer, he de contestar que l'Estat el que ha fet és reconèixer el dret de l'autonomia de Catalunya i donar-nos aquesta llibertat que ha de repercutir en tots els problemes que hi afectin. (*Rumors d'aprovació en la Majoria.*) I he dit que no ho manifestaria en el sentit espectacular ni per a fer cap frase de míting. Desitjo que meditin les VV. SS. sobre aquest punt. S'havia dit fa molt temps que nosaltres, els catalans, erem aquells homes que ens veníem l'esperit per un guany material i que gràcies a aquest guany deixàvem enrera les coses de l'esperit. Jo no ho he cregut mai això, jo ho he negat i fins he dit, sota la meua signatura, que els catalans érem persones idealistes i que per una preocupació de caràcter material no ens deixàvem portar. I si les VV. SS. es miren el fons de la consciència objectivament em donaran la raó, veureu que hi ha homes que posposen les qüestions de caràcter material a la seva llibertat sense que això vulgui dir que s'hi renuncia d'una manera directa.

(*Ocupa la presidència el senyor Martínez Domingo.*)

Quan ens trobem nosaltres en la situació d'ara i veiem que hem tingut un Poder que ha comprès el que veritablement era el dret de Catalunya, quan arriba un Govern que ha fet justícia a aquest dret i a les nostres valors espirituals, llavors som nosaltres els que tenim un fre i no volem que creguin que ens trobem sota una cobejança de coses materials, i la nostra posició és distinta a la d'aquell a qui se li tanca la porta i a la d'aquell altre que no se li tenen en compte les seves aspiracions, ja que estem en una situació distinta d'aquells en què es trobaven durant molts anys les VV. SS. I ho dic, no en el sentit de creure que no hem de demanar tot el que sigui just, ja que en aquest sentit continuarem demanant i jo deixaria d'exercir el meu càrrec si creguéssim que les coses que justament se'ns han de donar serien negades, però he de remarcar també d'una manera ben clara la posició diferent en què ens trobem nosaltres en relació a la que ocupàveu vosaltres.

També s'ha dit que necessitàvem d'uns vots, però és convenient observar que quan les VV. SS. han necessitat els vots o les persones, tampoc no han vingut els guanys materials. (*Molt bé, aplaudiments en la Majoria i Minoria socialista.*) No, nosaltres farem tot el que podem per a portar a Catalunya totes aquelles coses d'exigències municipals que siguin de justícia i amb els nostres vots recolzarem tot allò que a Catalunya sigui necessari per a la seva vida col·lectiva. Ara, que no se'ns faci retret dels nostres vots, perquè estan prou honorats havent portat l'Estatut de Catalunya. (*Molt bé, molt bé! i aplaudiments en la Majoria.*) I jo desitjaria tractar el que fa referència al problema concret que es debat. Jo no vull entrar en detalls, perquè ja hi haurà temps de fer-ho i he dit que no s'ha de fer aquí, però sí que he de contestar algunes coses perquè no sembla que no

podem o que no les volem contestar. S'ha fet referència a dues qüestions: l'ajornament de l'amortització i els impostos.

Ajornament de les amortitzacions és una mesura de cirurgia, és una mesura dolorosa que ens ha preocupat, però que és comprensible si es té en compte que havíem d'escollir entre mesures que poguessin ocasionar menys trastorns, i entre elles hem cregut que la preferible era l'ajornament de les amortitzacions. Va dir aquí el nostre company senyor Casanoves — i ho va dir amb encert — i jo no puc per menys que repetir-ho, perquè és el punt neuràlgic d'aquesta qüestió, que avui la marxa de l'amortització representa més dels dos terços de la mateixa la que correspon als Bons de l'Exposició de Barcelona, i que encara que ha dit el senyor Tallada que es tractava d'un préstec a curt termini, no s'ha de perdre de vista la importància del seu volum, i jo dic que al moment de fer l'emprèstit, en un instant d'eufòria sobre el que podia el desenrotllament de la ciutat de Barcelona a conseqüència de la seva Exposició, emmirallant-se potser amb la del 88, que va coincidir amb un màxim creixent de la ciutat, i va fer creure que l'Ajuntament de Barcelona en un termini breu portaria a bon terme aquestes coses; hem vist en canvi que la situació no era pas tan afalagadora com es creia, perquè ha sorgit la crisi, i no pas la crisi de Catalunya ni d'Espanya, sinó la de caràcter general, i resulta evident que ja no és tan fàcil la solució que es va preveure per les obligacions dels Bons de l'Exposició. Es podrà dir que nosaltres, amb aquesta amortització, amb aquests ajornaments d'amortització, no fem res més que ajornar el problema; però jo, en aquest cas he de referir-me també a les paraules pronunciades aquí i dir que efectivament nosaltres tenim el convenciment, no precisament que hagi de venir allò que se'n diu rotundament, la supressió de l'aportació municipal forsoça; nosaltres no podem preveure el que farà el Municipi, la Generalitat i el Parlament d'ara a un nombre d'anys, però en canvi sí que nosaltres tenim el nostre honrat criteri que és molt probable — i haurà d'ésser forçosament així — de què la Generalitat ordeni les finances catalanes, no sols d'ella mateixa, sinó dels Municipis, en una forma que permeti la lliure expansió de les finances d'aquests Municipis, i que a base d'aquesta ordenació conjunta, ha d'ésser fàcil alleugerir aquestes càrregues que abans anaven al Govern, a la Diputació i ara a la Generalitat, i que, per tant, no es tracta amb aquests ajornaments de l'amortització d'un simple ajornament del problema, sinó d'una solució completa.

L'altre aspecte del problema és el que fa referència a la implantació de nous impostos. En això jo m'hi voldria deturar una mica més, perquè té una història llarga, que és al mateix temps una història exemplar. Quan jo he anat entrant a l'entranya de la vida financera del Municipi en aquests darrers anys, he hagut de veure forçosament una sèrie d'antecedents que m'han produït un cert astorament; sobretot el fet de veure que la Minoria de Lliga Catalana que havia regentat durant alguna època el Municipi de Barcelona i que havia portat a cap alguna de les coses que indicaré després — i potser més personalment, si em perdona l'allusió el senyor Vidal i Guardiola — hagin vingut aquí a ésser paladins

d'aquesta lluita contra aquests impostos. Jo he de dir — potser és una intimitat, potser no té absolutament cap importància; però que hem convingut de què afalagar a aquest sentiment de la massa, sempre dòcil a la protesta, aquesta part que de seguida queda contenta amb aquest simplisme de quan se li diu «no pagueu» — jo he de dir que moltes vegades havia defensat el gest adust de l'Ajuntament de Barcelona, d'un i altre camp polític, i més encara — si m'ho permet la V. S. — en temps en què en converses privades i en la premsa, hom li feia veritables atacs per la seva impopularitat en aquell moment, motivada pels nous impostos de l'Ajuntament de Barcelona atribuïts al senyor Vidal i Guardiola. Ara bé, nosaltres creiem que hom ha de tenir — com jo he dit altres vegades aquí — la conseqüència dels seus actes; que és impossible, com algunes vegades s'ha vingut a manifestar en aquest local, de dir: «avui és un dia que comença una nova història i tota la història anterior queda completament esborrada». Jo crec que no; jo crec que un Partit polític, si alguna cosa té de serietat, és precisament per la continuïtat de la responsabilitat amb què han exercit en totes les corporacions i que no es pot de cap manera dir: «Oh, jo no m'en faig càrrec de l'esdevingut en corporacions, en exercicis anteriors, en què, precisament, el Partit té la responsabilitat conjunta de tot el llarg de la seva actuació.» I jo, si és així, m'he de referir a Pressupostos anteriors de l'Ajuntament en què comencen ja a figurar tots aquests arbitris — no aquests, potser, precisament — però molts que tenen una figura molt semblant. Jo em trobo, per exemple, en el Pressupost de l'any 1919-20, en el qual ja hi ha una sèrie de recàrrecs nous — era l'any de la substitució dels consums — en què hi havia una participació del 20 per 100 en el producte dels impostos directes de l'Estat (urbana, industrial), l'impost de lloguers, arbitris sobre solars, arbitri sobre les companyies anònimes i comanditàries per accions (aquestes companyies que avui dia veiem tan blasmades); l'arbitri sobre espectacles (que avui també havem sentit parlar-ne); l'arbitri general sobre el valor dels terrenys en venda; l'arbitri de solars, tal com és ara, no exactament; parlo de la combinació, l'impost sobre el producte brut de les empreses que exploten serveis públics i l'impost general sobre el valor en venda del terreny; de manera que són dos.

El Sr. CASANOVES: L'elasticitat que ara es demana.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: I no sols ens trobem amb això, sinó que encara en uns altres exercicis de ple domini, o de simplement hegemonia de la Lliga Catalana en el Municipi — això concretament aquí se n'ha recordat varies vegades — va donar una sensació d'austeritat precisament per a posar aquests impostos, fent el mateix que volem fer nosaltres —. Aleshores, en la memòria amb la qual s'acompanya el Pressupost del 1921-22 es raona el fet de què es fixin tres classes de noves càrregues: es posen uns arbitris autoritzats, uns arbitris extraordinaris i després, un recàrrec sobre els mateixos arbitris que ja hi havia allí. I entre aquests arbi-

tris no autoritzats per la Llei, sinó per aquell Projecte de Llei d'exaccions municipals — que no arribà a ésser-ho — del 16 de juliol del 1918; de manera que aleshores es demanava que s'autoritzés. Entre aquests n'hi d'altres, com l'extracció de sorres dels terrenys públics; contribució sobre la millora dels serveis d'incendis; arbitri sobre la prestació del servei d'incendis; cànon a les empreses de serveis públics; recàrrec sobre l'arbitri d'importació de les carns de luxe; recàrrec sobre determinats tipus de la tarifa d'utilitats; torna a sortir el recàrrec viu sobre utilitats en aquests casos i arbitris especials sobre societats anònimes. De manera que tornem a trobar cares conegudes; pot variar l'extensió, el matís, el grau d'aquests arbitris, però, efectivament, ens trobem ja des del primer moment en una sèrie d'arbitris que ens porten a recordar actuacions anteriors. I que no se'ns digui que això hi està posat en un grau distint. Ja en sé també de posar-me — com deïem aquí — el drap abans del cop; ja en sé també; la tenim aquesta previsió de què parlava el senyor Duran i Ventosa, de preveure els arguments que vindran després. Se'ns dirà: «Oh, és que aquests arbitris eren un grau primer». Però després pot venir en un grau més superior que, posat en aquest grau superior allò que era tolerable, arribi un moment en què es faci intolerable. Jo diré que aquesta infalibilitat de dir: «fins aquí una cosa és bona, d'aquí endavant aquesta cosa és dolenta», nosaltres, potser, no la tenim; però em sembla que és difícil que cap home exactament arribi a saber fins allà on una cosa és bona i fins allà on és dolenta. Però hi ha més: moltes vegades hi ha diferències de graus. Jo m'he referit a què havia vist arbitris, que ja estava aleshores posat en el capítol del Pressupost del 1921-22, com, per exemple, l'arbitri sobre solars. Els terrenys situats en el terme municipal aleshores pagaven una xifra de 4.300.000 pessetes, i, pel fet de posar la xifra de 4 milions i mig — de 4.300.000 a 4.500.000 no hi ha una diferència extraordinària — no es pot dir que la política que, en aquell moment, era bona, favorable, intelligent, conforme a les normes tècniques, s'hagi convertit, pel fet d'aplicar-ho l'Esquerra Republicana de Catalunya, en una cosa barroera, faltada de tècnica i que va contra l'economia de la ciutat.

El Sr. CASANOVES: I sectària, que dieu! És perquè ara tributen els convents que no tribu-
taven a l'Ajuntament, ni per millores, ni per inquilinat, ni per res.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Hem parlat del Pressupost 1921-22; no serà de més que anem a parlar també d'un altre Pressupost que s'ha esmentat molt aquí que era el de l'any 31, fet per l'Ajuntament automàtic però amb el cap de Finances senyor Maynés, i en combinació aquella demanada a què m'he referit abans amb les autoritzacions que havien de venir del Govern de Madrid. Parlem-ne; parlem-ne de l'ajuda de l'Estat. Jo crec que de l'ajuda de l'Estat és un punt en el qual s'han efectuat tants equívocs que val la pena de posar-ho en clar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Després en parlaré aprofitant un vot particular.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: És un punt aquest sobre el qual nosaltres podem donar la nostra opinió. En aquest Pressupost de l'any 1931 que aquí se'ns ha retret, s'ha dit que s'hi portaven una sèrie d'auxilis de l'Estat. Jo en voldria fer una mica d'història d'aquest Pressupost i voldria posar ben clar aquest assumpte. En la memòria que acompanya aquest Pressupost es fa constar la necessitat de crear nous impostos i es diu que s'ha demanat l'auxili del Govern i que s'espera que abans de fi d'any s'obtindrà aquest auxili. I fonamentant-ho en aquest auxili — aquí se'ns havia fet retret quan discutíem el Pressupost de què posàvem partides infonamentades — es posa en aquest Pressupost una partida que amb tota benevolença crítica crec que he de qualificar, almenys, de fantàstica, i els fets varen demostrar perquè era inexistent. Es posa una partida de 21.736,011 pessetes, partida en la qual hi ha 6.895,611 pessetes per a cobrir despeses generals; de manera que és un Pressupost en el qual amb recursos extraordinaris van cobrir-se despeses generals. Dic això com un incís perquè aquí se'ns ha fet el retret que posàvem en un Pressupost extraordinari despeses de caràcter general. Però, a més, la història d'aquesta partida és bastant exemplar, perquè ve el dia 3 de febrer, el primer Decret, del Ministre senyor Wais, en el qual es dona a la ciutat de Barcelona aquella sèrie d'autoritzacions per a portar una determinada quantitat d'impostos, i aquestes autoritzacions pugen, exceptuant la part primera que en aquesta partida estava destinada a aquestes atencions, 14.700,000 pessetes. De manera que ens trobem que amb el primer Decret, com per encís, ja se'ns volatilitzen 6.800,000 pessetes d'aquesta partida que he qualificat de fantàstica. Però encara hi ha més: aquesta partida autoritzava a l'Ajuntament de Barcelona a posar aquests impostos fins aquesta xifra de 14 milions, però ve després l'altre Decret, el de 24 de març, del Govern Aznar per inspiració o redacció directa del senyor Ventosa — jo indicava primerament que em semblava que per delicadesa venia signat pel senyor Aznar —, doncs ve aquest Decret del qual n'heu parlat tant, i respecte del qual jo he de manifestar la meua opinió ben franca, que és la de què enlloc d'afavorir va perjudicar els interessos de l'Ajuntament de Barcelona. Perquè l'Ajuntament de Barcelona tenia la possibilitat de nivellar en part — i hem vist que havia perdut 6 milions i escatx de pessetes — però tenia la possibilitat encara de nivellar en part aquest Pressupost, i ve el segon Decret i amb una promesa de què l'Estat donaria uns auxilis decreixents per deu anys, el primer de 6 milions de pessetes, el que resulta de fet és que l'Ajuntament de Barcelona torna a perdre 6.300,000 pessetes més de possibilitats de sanejament de les seves finances, perquè si el senyor Ventosa i Calvell, Ministre de Finances llavors, hagués parlat en nom d'un Govern que tenia una majoria en un Parlament, hauria tingut un valor extraordinari la presentació d'un Projecte de Llei, però en el de 24 de març, en el precari de la vida espanyola en aquells instants, enlloc d'ésser un compromís concret i donar una quantitat determinada a l'Ajuntament de Barcelona, es diu que es presentarà a les Corts que es reuneixin,

un Projecte de Llei i qui sap qui tindrà la majoria, en el qual es donaran aquestes concessions a l'Ajuntament de Barcelona, els Regidors de Lliga Catalana, de Barcelona, llavors o el senyor Maynés, cap de Finances, que s'acontentaren amb aquesta promesa i varen deixar que els fugissin aquestes possibilitats de 16 milions, o varen ésser molt càndids o tenien molta fe en el representant del seu partit polític, perquè de fet aquella possibilitat de 16 milions es va convertir...

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Vol dir-me què és el que podia fer llavors en aquell Govern?

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Quan he dit abans que jo parlaria d'aquest punt, la V. S. em donà la contestació. Recordi que jo li he dit — no ho faig pas com a greuge pel senyor Ventosa, però és que moltes vegades hom vol fer les coses i no pot —. Però és que les VV. SS. ens fan la mateixa justícia quan ens trobem amb les mateixes dificultats en què es trobava la V. S.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: En dos anys que hi ha Parlament es podien haver fet efectius aquests compromisos.

El Sr. LLUHÍ: I encara era per a pagar el deute de l'Exposició, que no era imputable a l'Ajuntament de Barcelona!

El Sr. CONSELLER DELEGAT: De manera que resulta en conjunt que amb aquest historial de l'Ajuntament de l'any 1931, si tots ens hi fixem, llavors en el primer Decret que surt, perdem 6.700,000 de possibilitats d'impostos; en el segon Decret perdem 6.300,000 pessetes.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: Perdem vol dir que ho guanyen els ciutadans, els contribuents de Barcelona.

El Sr. CONSELLER DELEGAT: No: no és per nivellació financera. Des del moment que el senyor Maynés posa aquesta partida en el Pressupost, ¿per què la posava? Els Pressupostos, com deia el senyor Vidal i Guardiola, no es fan per a fer broma; suposo que el senyor Maynés, en posar aquesta partida no volia pas fer broma. Llavors resulta que en el primer Decret, perd l'Ajuntament de Barcelona la possibilitat d'anivellar 6.700,000 pessetes, i en el segon, 6.300,000 pessetes. Jo m'esborrono de pensar el que hauria succeït si hagués vingut un tercer Decret, doncs de la partida fantàstica del senyor Maynés no n'hauria quedat ni un cèntim.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: El tercer decret és el d'ara.

El Sr. CASANOVES: Es que d'aquell Decret no en queda ni el rei!

El Sr. CONSELLER DELEGAT: Jo voldria remarcar una altra vegada el mal que es pot fer a les coses de Catalunya, el to que algunes vegades pren l'actuació de la Lliga Catalana. Ho he dit aquí abans en altres ocasions: jo tinc el criteri de què molt sovint s'ha passat aquell límit en què és lícita la passió política i fins aquell que separa el punt en què deixa d'ésser-ho; i en aquest cas particular aquest punt de vista del crèdit municipal jo crec que és una cosa que s'hauria de posar molta cura en les nostres paraules. El company Casanoves, el dia d'ahir es va referir a la conferència del senyor Bausili, de la qual jo amb tots els respectes d'amistat personal he de dir que projecta una ombra sinistra, i he de dir també

què en aquest cas el discurs o part del discurs d'avui del senyor Tallada, també té aquests efectes. Nosaltres creiem que totes les opinions s'han d'expressar; nosaltres trobem bé que aquestes opinions s'expressin; fins trobem comprensible que en el joc d'aquestes discussions pugui patir alguna vegada el crèdit, com puguin patir altres vegades, coses altres que a tots ens interessa conservar, però hi ha un límit en el qual crec que haurien de reflexionar les VV. SS. i tenir-hi cura. La conferència del senyor Bausili n'és un cas demostratiu...

El Sr. CASANOVES : Podria haver dit el que va dir el Consistori, que li hauríem contestat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Ho ha dit mil vegades.

El Sr. CASANOVES : No ho ha dit mai.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Deia que la conferència del senyor Bausili, i si es vol que em refereixi al present, el discurs del senyor Tallada avui, és una demostració de què tots hauríem de posar la màxima cura en aquestes qüestions, perquè hi ha un matís en el qual ens hem de fixar i tenir molt en compte, i és el de què no vingui de les nostres discussions alguna cosa que faci patir el crèdit. Això seria un mal, potser seria un mal inevitable; però hi ha una altra cosa que és molt pitjor, i és que moltes vegades quan vosaltres parleu en aquest sentit del descrèdit de l'Ajuntament de Barcelona i del mal que pot venir per l'adopció d'aquestes mesures, aleshores podeu donar la sensació que ho dieu precisament per a reforçar arguments que vosaltres fèieu, perquè recordo que vosaltres havíeu anunciat que vindria aquella caiguda vertical, aquella caiguda diríem catastròfica dels valors municipals, i quan s'ha vist que aquesta caiguda no venia, aleshores pot pensar la gent que miri aquestes coses amb una objectivitat desapassionada, que voleu fer servir aquesta arma, precisament d'argument polític, i no seria lícit el voler fer servir aquestes coses que han d'ésser sagrades per a tots, precisament per a recolzar un argument.

Fixeu-vos bé en la importància que tenen aquestes coses, i si veieu que fallen els vostres pronòstics, i que aquella caiguda vertical de valors no ve, i que fóra d'aquells valors més directament afectats per l'amortització, com els Bons de l'Exposició, els altres en lloc de tenir una cotització més baixa de la que tenien abans de l'anunciació dels Pressupostos, tenen una cotització més alta, possiblement pel fet de tenir la seguretat de què el Pressupost és un Pressupost sanejat, no en volgueu salvar aquest pronòstic fallat, i no volgueu, com a base d'aquest argument, fer servir el fet de la caiguda del crèdit que a tots els ciutadans de Barcelona ens afecta.

El Sr. COMORERA : No jugaran a la baixa?

El Sr. TALLADA : Amb les Obligacions no es juga a la baixa.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No saben del què es tracta.

El Sr. CANTURRI : No som rics i per això no ho sabem.

El Sr. TALLADA : Els empleats de Borsa tampoc són rics, però saben de què es tracta.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Aquest

punt de vista jo no el retrec en un sentit polèmic; jo el retrec senzillament per a veure si es pot fer reflexionar a tots, per a veure si tots en aquesta hora que vivim posem en els nostres actes la màxima cura i la màxima prudència. Perquè jo ja sé que des del moment en què anem a crear una Catalunya nova, és això com un part, i tots els parts han d'ésser forçosament dolorosos; però en mig d'aquesta lluita ideològica jo crec que hi ha d'haver aquella part que ens és conjunta i que nosaltres no anem a fer en aquest moment decisiu de la nostra vida pròpia que comença una sèrie de danys, estralls irreparables que després resulti impossible potser de corregir. Vosaltres parleu de la responsabilitat que nosaltres tenim com a homes de Govern, o com a majoria que governa, però jo he de dir que això de la responsabilitat no és sols una cosa de govern, car aquesta responsabilitat la tenen tots els Partits polítics, i que malgrat la modèstia dels nostres noms, en aquest petit recó de terra en què estem, petit en extensió però gran en ànima i llarg en vida, tenim nosaltres, volguem o no, una responsabilitat històrica perquè vivim els moments precisament en què s'inicia la seva reconstrucció. (*Molt bé, en la Majoria.*) Aquesta responsabilitat històrica la tenim nosaltres i la teniu vosaltres, i de nosaltres no sé el què en dirà la història; potser dirà que som un xic ingenus, un xic eixalabrats, però no es podrà negar que hem fet una obra veritablement constructiva i que en mig d'aquests pecats petits que ens retreguin, nosaltres tenim al nostre favor — torno a dir que no és en un sentit espectacular, sinó en un esperit sentit — nosaltres tenim dos grans fets d'importància : l'haver contribuït a l'implantació de la República i l'haver portat a Catalunya l'autonomia. Quan es confronti aquesta nostra obra amb el que vosaltres haveu fet en aquesta època; quan es vegi que estaments essencialment conservadors, s'han entretingut ensorrant prestigis, fent tot els possibles per a enrunar el prestigi d'institucions, fomentant la indisciplina social, fent tot el possible per a afeblir aquests ressorts que representen les reserves de resistència que tenen els pobles i que enlloc de fer una obra en un sentit de reforçament poble endins, procureu fer que aquesta obra s'extendeixi en un estat com l'altre dia deia de desordre espiritual, aquesta responsabilitat podeu no veure-la, però em sembla que us serà molt difícil que us sigui negada i serà molt difícil que la història us jutgi amb benevolència. És molt possible que arribi un moment en què els altres, en jutjar l'etapa en què vivim i el que hem realitzat els uns i els altres, per a nosaltres tingui un judici que no sigui extremadament atalagador, però que de vosaltres es digui que havent estat moltes vegades en el moment d'optar per una banda entre el que representava Catalunya i per altre banda el que representava la vostra passió política, l'interès partidista, heu comès aquest gran sacrilegi que els pobles, les generacions i la història no perdonen, d'haver optat per l'interès partidista i haver, en canvi, sacrificat, jo no diré alegrement, però sí diré que potser inconscientment, a Catalunya. (*Aplaudiments en els escons de la Majoria.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Senyors Diputats : En primer lloc, voldria adreçar-me al senyor Serra i Moret, encara que sigui absent, per a explicar-li el per què he dit que desitjava que primer parlés el Govern, abans de contestar i rectificar al senyor Serra i Moret. No voldria que de cap manera això pogués semblar una desconsideració ni a la majoria en conjunt, ni molt especialment a la persona del senyor Serra i Moret. No he volgut parlar en aquell moment perquè entenien, i em penso que tots els parlamentaris ho entendran així, que hem de procurar defugir en tot el possible els debats simplement de minoria a minoria. En un Parlament el fonamental són el Govern i les minories; les discussions de minoria a minoria, naturalment, han d'ésser freqüents, però són una cosa purament accidental, lateral. És per això que em semblava que era d'alta conveniència i els fets m'ho demostren, el de què, abans de rectificar, sentís l'autoritzada paraula de la representació del Consell de Govern. No obstant, en contestar al senyor Serra i Moret, rectificat hauré de contestar també conjuntament, potser, al senyor Pi i Sunyer, Conseller Delegat, ja que en un punt hem coincidit, i és en el dir que ells no creien que l'autonomia política tingués res que veure amb això. I, no obstant, el senyor Serra i Moret ens ha dit ben clarament que allò que creia que vulnerava l'autonomia política era precisament que discutíssim l'Ajuntament de Barcelona, com si fos possible que s'acordés un Projecte de Llei donant unes determinades autoritzacions a l'Ajuntament de Barcelona per a poder-les incloure en el seu Pressupost, sense discutir la gestió mateixa de l'Ajuntament. De manera, que l'argument que ha fet el senyor Serra i Moret i que ha recollit el senyor Conseller Delegat — els aconteixements estan demostrant-ho a cada moment — em dona la raó a mi. Precisament per això és que entenien que un Projecte portat en aquesta forma vulnerava els principis cabdals de l'organització del règim local i atacava els fonaments mateixos de l'autonomia dels Ajuntaments. És clar que ni el senyor Serra i Moret ni el senyor Conseller Delegat han fet cap afirmació respecte a un dels extrems dels fonaments que jo explicava, que era el de què la fixació prèvia dels límits de l'autonomia determinava, per un costat, les facultats dels Ajuntaments, i per altra servia de garantia als ciutadans, perquè no oblidem que aquí nosaltres no som uns superiors als ciutadans : som uns representants dels ciutadans. Els Ajuntaments no són quelcom per sobre dels ciutadans, sinó que són uns que han de representar als ciutadans, i els Parlaments són el mateix; per consegüent, mentre no hi hagi una llei prèvia que determini l'esfera de les facultats dintre de la qual els Ajuntaments tenen que moure's, no hi ha garantia pels ciutadans. Com que, per altra banda, senyors Diputats, en qüestions doctrinals és molt difícil que ens convencem els uns als altres, els que ja no creguin prou en l'autonomia municipal, com l'ha he exposada,

és evident que no els convenceré. No he de fer, doncs, una llarga relació respecte d'aquest particular. Però si algun dubte queda del fonamentades que eren les meves manifestacions, em permetré suggerir-los un simple pensament : és a dir, en tant es respecta l'autonomia municipal, l'Ajuntament demana unes autoritzacions, i se li diu : «Ja que les necessites, t'he les donem»; no fen res més, no alterem la seva autonomia, no alterem la seva autonomia, però modifiquem les seves peticions. Si modifiquem les seves peticions, ja no concedim l'autonomia. Si es digués : simplement que l'Ajuntament és tan autònom que considerem que ell té la facultat de reforçar els ingressos en la forma que ell vulgui, crec que seria una autonomia abusiva, perquè crec que seria molt difícil — i el senyor Conseller de Finances crec que hi convindrà — que establert un principi tan ampli, es pogués fer l'organització de les diferents fonts d'imposició dels organismes de l'Estat, si prèviament no queda determinat sobre quins ingressos podran actuar els Ajuntaments, sobre quins la Generalitat, sobre quins l'Estat central, i ens trobaríem amb una veritable anarquia financera. No obstant, aquí ens hem trobat que un dels ingressos que demana l'Ajuntament de Barcelona, tinc entès, que és el dels vins ordinaris que excedeixin de 15 graus, l'Ajuntament de Barcelona demanava un impost i no obstant es proposa al Parlament que acordi en contra d'aquest impost. En conseqüència, és evident que no es respecta l'autonomia municipal.

El Sr. CASANOVES : Com es poden modificar altres autoritzacions.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Evidentment. Per consegüent, és que hi ha un poder superior al dels Ajuntaments, i per consegüent no hi ha l'autonomia municipal.

El Sr. CASANOVES : Em permet una interrupció? Discutir el Pressupost és una cosa; discutir les autoritzacions n'és una altra.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Però per a discutir l'autonomia i per a a provar les autoritzacions fa dos dies que estem discutint el Pressupost.

El Sr. FARRERES : Que esteu discutint!

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Em permet? Potser ho podríem arranjar molt fàcilment. Tots estem d'acord respecte a l'autonomia municipal. Votem-la per aclamació. (*Veus de la Minoria de Lliga Catalana : No, no!*)

El Sr. PRESIDENT : Ordre, senyors Diputats.

El Sr. DURAN I VENTOSA : No em semblava, senyors Diputats, que una qüestió doctrinal tractada en la forma que jo l'havia tractat, hagués d'aixecar aquesta forta indignació d'alguns volguts companys Diputats de la Majoria.

El Sr. FARRERES : Tot això són sofismes.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Després ens diran que perdem el temps, si el perdem en interrupcions d'aquesta naturalesa! He dit ja abans, què era el que enteníem per autonomia municipal i, per consegüent, autonomia municipal no vol dir que els Ajuntaments puguin fer tot allò que els sembli bé, i precisament per això és perquè no creiem que puguin fer tot el que els hi sembla, ni que el Parlament tingui la facultat

d'anar a aprovar-los els disbarats que poden fer en un moment determinat, perquè cal que hi hagi una llei prèvia que és la garantia dels Regidors i del contribuent, i per això és pel que us he posat el cas de l'esdevingut en altres Ajuntaments de Catalunya. ¿No poden queixar-se els Ajuntaments de Tarragona, de Lleida i de Girona, que d'haver sabut que podien posar també lliurement impostos i venir després a demanar que se'ls aprovessin aquells arbitris, ho haurien proposat? ¿No tindria dret l'Ajuntament de Malgrat d'anar a dir que si hagués sabut que tenia aquestes facultats de poder venir al Parlament de Catalunya i fer-se aprovar aquests impostos, ho hauria fet?

El Sr. ARNAU : Si es trobés en la mateixa situació que el de Barcelona, també ho podria demanar.

El Sr. DURAN I VENTOSA : ¿És que hem d'anar a crear una desigualtat i dir, una cosa és l'Ajuntament de Barcelona, i l'altra els restants Ajuntaments de Catalunya? El senyor Conseller Delegat m'ha fet com un retret dient que sí que s'havia donat algun cas, sinó igual, anàleg a aquest. Em penso que — potser posant-me, com diu ell, el drap abans del cop — ja he dit que una cosa eren les autoritzacions que es demanen als Govers perquè dintre del marge d'unes limitacions preexistents poguessin fer des terminades concessions. Em sembla que el ca- a què ha fet al·lusió el senyor Conseller Delegat era per demanar al Govern que concedís quelcom que dintre de la llei anterior podia donar. No és un cas anàleg a aquest, perquè ens trobem en què si amb una llibertat absoluta ha volgut actuar l'Ajuntament de Barcelona, dintre d'una llibertat absoluta ve a actuar el Parlament de Catalunya.

Però és més interessant que aquests punts incidentals, el que ha dit el senyor Pi i Sunyer sobre que ens trobàvem en un moment transitori. Jo no voldria que les meves paraules poguessin semblar un retret o una crítica d'aquestes apassionades de què de vegades ens dona la culpa el senyor Pi i Sunyer, però entenc que no convindria que n'abusessin d'això. Estem en un moment transitori, però per moltes coses fa dos anys que estemi en un moment transitori. Pel que fa a l'autonomia de Catalunya, sí, és veritat; no fa més de quatre mesos que en rigor tenim un Parlament i, per consegüent, no ens podem donar la culpa de no haver resolt els molts problemes que se'ns plantegen. Però és que és precisament per això que jo he plantejat aquest problema doctrinal, no pas per anar a entaular aquí una discussió acadèmica, però és que al Parlament s'han de marcar les grans orientacions dels partits, i inclús de les personalitats dels diferents partits quan en algun cas puguin tenir matitzacions diferents. I és per això que he plantejat aquest problema, per saber cap on es volia anar en l'organització del règim local. Es que seguim partint d'aquest principi, una mica estatista, dintre del qual sembla que de vegades es posen els homes de l'Esquerra. Em temo que alguns de vosaltres, deixant-vos portar de l'entusiasme de la victòria aconseguida aleshores us deixeu portar cap un estatisme que pot ésser molt perillós, i precisament per això

és que us he dit que en aquest problema es pot marcar una orientació, i aquesta orientació podria ésser la del respecte als organismes locals fins en allò que sembla que no se'ls afavoreix. Ara, potser aquest altre criteri, el de dir que no, que és que el Parlament de Catalunya és tan sobirà dintre d'aquesta esfera, que pot àdhuc resoldre tots aquests problemes de la manera que millor tingui per convenient; però jo entenc que una cosa és que un Parlament tingui unes facultats absolutes per anar a definir els delictes determinats i que per consegüent cada ciutadà sàpiga quinà és la llibertat que té per a actuar en un sentit o en un altre o per a no relliscar dintre del codi, i altra cosa diferent fóra que un Parlament digués que no és veritat que abans s'havien de sub- jectar els ciutadans a tal o qual prescripció dels òrgans penals. Però ara el Parlament és sobirà per a poder corregir això i resoldre com...

El Sr. CASANOVES : Amb efectes retroac- tius; en lleis penals, ja s'ha fet.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Crec que això hauria d'ésser per tot, perquè precisament l'es- sència de les institucions republicanes consisteix en això : en què hi hagi una llei que empari a tots i sigui coneguda prèviament, car sense això podríem anar a parar a un despotisme igual que a les monarquies, i és una garantia pel dret dels ciutadans el saber fins on poden arribar.

El Sr. CASANOVES : En l'Estatut de Cata- lunya es diu que els Ajuntaments seran autò- noms.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : I de finances, què?

El Sr. DURAN I VENTOSA : No anàvem a parlar més d'això, però ja que el senyor Casanov- ves ens ha fet aquesta al·lusió li direm que per nosaltres el perill és que després d'haver-se con- signat d'una manera brillant la paraula auto- nomia municipal, aquesta autonomia en realitat no existeixi. El senyor Conseller Delegat ens ha parlat molt brillantment, molt eloqüentment i crec que amb molta sinceritat...

El Sr. CONSELLER DELEGAT : En efecte : amb molta sinceritat.

El Sr. DURAN I VENTOSA : ...de la respon- sabilitat. Ens ha parlat de la responsabilitat que tenen ells; i ens ha vingut a recordar la respon- sabilitat que tenim nosaltres. Senyor Conseller Delegat : tots en tenim de responsabilitat i nos- altres volem carregar amb la nostra. Sabem que són d'un ordre diferent les responsabilitats dels homes que tenen l'administració de la vida pú- blica des d'un lloc de govern i la dels homes que recolzen amb els seus vots els homes de govern i la de les minories. Sabem que són d'un ordre diferent aquestes responsabilitats, però també sabem que són tan greus les unes com les altres. I convindrà el senyor Conseller Delegat i tots els senyors Diputats que precisament la responsabi- litat de les minories els obliga a anar a exposar clarament tot allò que creuen que pot servir a l'interès del poble que uns i altres representen. Tenim nosaltres la responsabilitat de la nostra actuació, però mancariem a aquest esperit de responsabilitat si per un desig de concòrdia cre- guéssim, com creiem, que incorreu en un error,

Podem equivocar-nos, com poden equivocar-se les VV. SS., en cada moment, però la nostra obligació està precisament en fer veure aquestes equivocacions. Però si de responsabilitats parlem i és la història la que ens ha de jutjar, pensi el senyor Conseller Delegat i pensin els homes del Govern i de la Majoria que si les VV. SS. els hi ha cabut la glòria d'arribar a convertir en una llei les aspiracions polítiques de l'autonomia de Catalunya, hi han altres homes que durant tota la llur vida i sense alegar cap mèrit, perquè el viure no és cap mèrit, han realitzat tot quant ha estat necessari perquè vosaltres poguéssiu veure arribat aquest moment. Nosaltres hem consagrat la nostra vida a aquest mateix ideal de catalanisme, i encara que nosaltres no hem tingut la satisfacció de poder-nos trobar al costat vostre en el moment del triomf, els nostres Diputats en el Parlament de Madrid no han posat mai cap obstacle a aquestes aspiracions; moltes vegades han sacrificat pròpies conviccions al veure com es cometien alguns errors que no han posat de manifest, perquè no és davant de l'enemic on s'han de demostrar les divisions i els antagonismes o els punts de vista diferents. El sacrifici que hem fet en els moments més dificultosos de la vida política, aquest sacrifici és un sacrifici que val tant, almenys, com altres. És el sacrifici del silenci, que és un dels més difícils de fer.

Però no anem a fer aquí ara un repartiment de premis ni una adjudicació de glòries, sinó a parlar de responsabilitats que ens corresponen a uns i altres i amb el mateix tò amical, afectuós i sincer amb què ha parlat el senyor Pi i Sunyer; penseu també que per part de la V. S. i dels amics de la V. S., hauríeu, encara que us representés quelcom de sacrifici, de fer cas de les coses que algunes vegades nosaltres us diem. Cert que podem equivocar-nos tots i portats d'apassionament dirigir-vos censura; però penseu també si alguna vegada vosaltres no pequeu de tossuderia excessiva en negar-vos per sistema a les nostres observacions.

Nosaltres que us tenim a tots vosaltres per homes intel·ligents i que veniu aquí pensant amb els alts interessos de Catalunya, alguna vegada debeu pensar que la raó també ha estat dita des d'aquests escons. Alguna vegada ho deveu pensar, i no obstant, és raríssim el cas de què ho hagueu acceptat no ja públicament, perquè sabem el què fa l'amor propi i la dignitat quan intervé, però almenys privadament i esteu disposats a facilitar-nos el nostre camí per a servir la causa santa de Catalunya. Creiem, senyor Pi i Sunyer i senyors de la Majoria, que pot arribar un moment, potser serà un moment desgraciat per a Catalunya en què tots ens haguem de trobar i haguem de compartir les responsabilitats del mateix ordre. I quan arribi un moment de perill no serà de la banda nostra d'on mancarà el concurs. Tingueu la seguretat de què sempre que perilli l'autonomia de Catalunya, encara que tinguem el concepte de què s'ha fet un mal ús de les facultats autonòmiques de Catalunya, nosaltres la defensarem i la defensarem perquè per damunt de tot posem aquest ideal i perquè creiem que Catalunya té el dret de governar-se a si ma-

teixa i fins el dret de governar-se malament. Ara bé; considerem que és sensible que es governi malament i per tant volem que al governar-se Catalunya a si mateixa es governi tan bé, tan encertadament com nosaltres desitgem. Aquest concepte de governar bé o malament és lògic que ens separi; vosaltres ho enteneu en una forma i nosaltres en una altra. Però sempre ens hem de trobar units en la defensa de la causa santa de Catalunya.

Diversos Srs. DIPUTATS de la Lliga : Molt bé, molt bé!

El Sr. CONSELLER DELEGAT : Molt poques paraules, senyors Diputats, perquè havent recollit el senyor Duran i Ventosa part del que jo he dit podia semblar una desatenció per ell el fet de què jo no li contestés. M'interessa fer remarcar algun dels punts als quals s'ha referit el senyor Duran i Ventosa. S'ha referit a què ens trobàvem en un període transitori i és inevitable que estiguem així perquè tots els períodes de començament ho són. Però deia que sentiria que aquest període transitori es convertís en parlar en un tòpic i sempre parléssim del període transitori. Aquest és un punt que jo voldria rectificar a fi de què no quedés flotant el concepte que aquest període podia allargar-se encessivament.

He de dir-li al senyor Duran i Ventosa — i em sembla que vaig dir-ho en una altra ocasió a la Cambra — que la Comissió Jurídica Assessora que com sabem és l'organisme pel qual es vehicula la confecció de les lleis, es va preocupar des de fa molt de temps d'aquests assumptes de la Llei municipal, assumptes que han de presidir tot el què fa referència a la vida local i a les hisendes a que al·ludien les VV. SS. Aquesta Llei està ja acabada, aquesta Llei municipal que pel que hem vist de la mateixa, respon a la capacitat dels senyors que formen la Comissió Jurídica Assessora, consta de bastant més de 300 articles, i es tracten en ells tots els aspectes de la vida local de Catalunya i no es pot dir que aquest període transitori en què ens trobem sigui una cosa tan llarga, sinó que el fet de què la Llei municipal en el seu projecte estigui acabada demostra que es procura acabar ben aviat amb el període transitori. Ara queja sap el senyor Duran i Ventosa que assumptes de tanta importància no són dels que puguin ésser portats al Parlament d'una manera impremeditada i la Comissió Jurídica Assessora ha invertit un temps que no ha estat més que el justament necessari.

Respecte a l'altre punt, he de dir que hem escoltat amb veritable goig les seves paraules, però cal fer constar que nosaltres hem estat situats quasi tota la nostra vida en la situació en què es troben els senyors que pertanyen a la Minoria de Lliga Catalana, ja que formàvem part de l'oposició. Hem estat en un partit d'oposició i he de dir al senyor Duran i Ventosa que mirant enrera recordi també el que eren els partits d'oposició i entre ells nosaltres que sentíem la política en la mateixa forma que avui la manifestem des d'aquests bancs del Govern.

Per altra banda, he de recollir el que deia el senyor Duran i Ventosa a propòsit de la seva llarga vida de catalanisme i jo, en aquest cas,

he d'exhortar a què sigui fidel a la mateixa en aquests moments en què es construeix Catalunya i que no es desviï d'ella i faci el necessari per la causa a que abans es referia. (*Molt bé, aplaudiments en la Majoria.*)

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Tallada; per a rectificar.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Podria ajornar-se per a demà.

El Sr. CONSELLER DELEGAT : No hi ha inconvenient.

El Sr. PRESIDENT : Es suspèn la discussió.

Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya

El Sr. PRESIDENT : Article 25. Hi ha un vot particular que llegirà el senyor Secretari.

(*El senyor Secretari el llegeix.*)

El Sr. DURAN I VENTOSA : Demano la paraula.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Duran i Ventosa.

El Sr. DURAN I VENTOSA : Em trobo una mica cansat i encara que he de defensar aquest vot particular, com que l'hora és bastant aven-

çada i considero que la Cambra s'ha de sentir fadigada, si no és abusar de la vostra benevolença em sembla que podria quedar la qüestió per a demà. (*Assentiment gairebé general.*)

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dijous

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte d'Estatut Interior de Catalunya.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió de Finances concedint a l'Ajuntament de Barcelona les autoritzacions demanades pel Pressupost de l'any 1933.
4. Discussió del dictamen de la mateixa Comissió sobre el Projecte de Llei referent a la votació dels Pressupostos ordinaris i extraordinaris dels Municipis de Catalunya.
5. Lectura d'una Proposició de Llei de la Minoria socialista relativa a la pròrroga dels mandats dels Regidors.

(*S'aixeca la sessió a dos quarts de nou de la vetlla.*)

